

**HOTĂRÂREA nr.98  
din 10 iulie 2023**

**pentru aprobarea Strategiei privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pentru  
perioada 2022-2028 la nivelul județului Sălaj**

Consiliul Județean Sălaj întrunit în ședință extraordinară;

Având în vedere:

- referatul de aprobare nr. 13585 din 07.07.2023 al președintelui Consiliului Județean Sălaj;
  - raportul de specialitate nr. 16756 din 07.07.2023 al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj;
  - Avizul consultativ nr.1 din data de 03.03.2022 al Comisiei Județene pentru Incluziunea Socială Sălaj;
  - prevederile Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;
  - prevederile Legii asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
  - prevederile Legii nr.197/01.11.2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
  - prevederile Ordinului Ministrului muncii și justiției sociale nr. 1086/2018 privind aprobarea modelului-cadru al Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.
  - prevederile Hotărârii Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale cu modificările și completările ulterioare;
  - prevederile Ordinului Ministrului muncii și justiției sociale nr.82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;
  - prevederile art.173 alin. (1) lit. a) coroborate cu cele ale alin. (2) lit.c) din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- În temeiul prevederilor art.196 alin. (1) lit.a) din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

**HOTĂRĂȘTE:**

**Art. 1.** Se aprobă Strategia privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2022-2028 la nivelul județului Sălaj, conform anexei nr.1 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

**Art.2.** Se aprobă Planul operațional pentru implementarea Strategiei privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2022-2028 la nivelul județului Sălaj, conform anexei nr.2 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

**Art.3.** Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj.

**Art. 4.** Prezenta hotărâre se comunică cu:

- Direcția juridică și administrație locală;
- Direcția economică;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj.

**PREȘEDINTE,  
Dinu Iancu-Sălăjanu**

**Contrasemnează:  
SECRETARUL GENERAL AL JUDEȚULUI,  
Cosmin-Radu Vlaicu**

# **STRATEGIA JUDEȚEANĂ PRIVIND DREPTURILE ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITAȚI, pentru perioada 2022-2028, SĂLAJ**



# 2022-DGASPC SĂLAJ

## CUPRINS

<b>INTRODUCERE .....</b>	<b>4</b>
<b>CAPITOLUL I CONSIDERATII GENERALE.....</b>	<b>5</b>
1.1. Considerații generale/viziunea strategiei/scop .....	5
1.2. Principii fundamentale.....	6
1.3 .Grup ținta/Beneficiarii strategiei.....	8
1.3.1 Analiza datelor privind persoanele cu dizabilități/evolutia/analiza date statistice.....	9
1.4. Context legislativ.....	14
1.5. Terminologie.....	16
1.6. Resursele Umane.....	19
<b>CAPITOLUL II .....</b>	<b>22</b>
<b>REȚAUA JUDEȚEANĂ A SERVICIILOR SOCIALE PUBLICE SI PRIVATE.....</b>	<b>22</b>
<b>2.Serviciile de Protecție Socială din județul Sălaj-prezentare generală .....</b>	<b>22</b>
2.1.Servicii de îngrijire de tip rezidențial pentru persoanele adulte cu dizabilități.....	22
2.2. Servicii publice de îngrijire pentru copiii cu dizabilități.....	23
2.3.Servicii nonrezidențiale din structura DGASPC Sălaj centre de zi/centre de recuperare.....	25
2.4. Serviciile de Protecție Socială din Structura Furnizorilor Privati .....	26
<b>2.5.Servicii DGASPC (aparatur proprie).....</b>	<b>27</b>
2.5.1.Serviciul de evaluare complexa a persoanei adulte cu handicap.....	27
2.5.1.1.Atributiile serviciulu.....	27
2.5.1.2.Misiunea serviciului.....	28
2.5.1.3. Activități și metode utilizate.....	29
2.5.1.4. Etape în solutionarea unui caz(traseu).....	30
2.5.1.5 Analiză activitate & beneficiari serviciu.....	31
2.5.2.Biroul Managementul de Caz pt. Adulții cu Dizabilitate, Monitoriz.Serv.Sociale și Asistență Persoane Vârstnice.....	31
2.5.3.Secretariatul comisiei de evaluare a persoanelor cu dizabilitate adulte.....	32
<b>2.6. Prestații sociale.....</b>	<b>34</b>
<b>CAPITOLUL III</b>	

## **REZULTATELE STRATEGII ANTERIOARE,PERIOADA 2014-2020**

3.1.Funcționarea,dezvoltarea/restructurarea/reorganizarea serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități.....	37
3.2.Dezvoltarea capacității instituționale a DGASPC Sălaj și prestarea serviciilor oferite beneficiarilor în perioada 2014-2020.....	38
3.3. Dezvoltarea resurselor umane (specilaiști , beneficiari).....	39
3.4.Alte rezultate aferente perioadei 2014-2020.....	40

## **CAPITOLUL IV**

### **PROBLEME IDENTIFICATE/PRIORITĂȚI PENTRU PERIOADA 2022-2028**

4.Probleme identificate.....	43
4.1. Problemele sociale și de sistem identificate la nivelul comunităților din județ.....	43
4.2. Nevoi identificate în cadrul DGASPC Sălaj.....	46
4.3.Directii de acțiune /Obiective/Măsurile.....	49
4.3.1.Linii directoare/obiective–perioada 2022-2028.....	49
4.3.2. Măsurile 2022-2028.....	51
4.4 Servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități din structura DGASPC Sălaj și a furnizorilor privați.....	53
4.4.1. Servicii de protecție și asistența socială reorganizate/închise/modernizate gestionate de DGASPC Sălaj sau concesionate/contractate în perioada 2022-2028.....	53
4.4.2.Servicii sociale noi propuse spre înființare & servicii rezultate în urma reorganizării-închiderii altor servicii sociale.....	56
4.4.3.Servicii pentru persoanele cu dizabilități care vor funcționa în structura DGASPC Sălaj și-a furnizorilor privați în perioada 2022-2028.....	58

## **CAPITOLUL V.....64**

### **AVIZAREA/IMPLEMENTAREA/MONITORIZAREA/EVALUAREA/FINANȚAREA STRATEGIEI.....64**

5.1. Avizarea strategiei.....	64
5.2.Implementarea strategiei.....	64
5.3.Monitorizarea strategiei.....	64
5.4. Finanțarea/Resurse necesare implementării strategiei.....	65

## **BIBLIOGRAFIE .....67**

## **ANEXE ..... 68**

## INTRODUCERE

În județul Sălaj, similar situațiilor înregistrate la nivel național, se constată că deși s-au făcut eforturi de modernizare a sistemului de protecție și asistență socială în ultimii ani, de armonizare și implementare al cadrului legislativ, persoanele cu dizabilități încă sunt prinse într-un cerc vicios al discriminării, oportunităților reduse de angajare, al sărăciei și se confruntă cu o calitate a vieții scăzută, cu un risc crescut de marginalizare/excludere socială. Persoanele cu dizabilități au încă acces dificil și inechitabil în obținerea drepturilor, la servicii de protecție, recuperare, educație și sănătate. Mai multe studii naționale, rapoarte proprii din ultimii ani, arată că, diferitele programe, strategii implementate cu scopul de a crește participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială, la educație și pe piața muncii *au ameliorat, îmbunătățit situația acestor persoane dare este necesar în continuare asigurarea unei intervenții susținute*, bine organizată, integrată, specializată și corect încadrată cu nevoile persoanei cu dizabilitate și ancorată corect în timp. Cu toate ca, **sistemul de protecție și asistență socială** care are ca misiune promovarea și respectarea drepturilor persoanei cu dizabilitate a trecut printr-un amplu și lung proces de reformă, de modernizare, **exista încă o discrepanță majoră privind accesul la servicii** de protecție, recuperare și educație pentru anumite categorii de persoane adulte și copii dizabilități. Încă nu reușim să acomperim toate aspectele necesare asigurării drepturilor acestor persoane, o intervenție integrată, adaptată particularităților și cerințelor, potențialului psihosocial și cultural al persoanei cu dizabilitate.

Este necesar în perioada 2022-2028:contiuarea procesului de modernizare, diversificare a sistemului județean de asistență socială, asigurarea funcționării serviciilor înființate anterior, dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități (PD) în special prin accesarea de fonduri nerambursabile și o dezvoltare a capacităților resurselor umane implicate în furnizarea serviciilor sociale.

În plus față de strategiile anterioare această strategie își propune o **mai mare implicare, a comunităților locale, sprijinirea familiei care are în componență și în îngrijire o persoană cu dizabilitate și scuratarea perioadei de vulnerabilitate, de risc de excludere socială a persoanei cu dizabilitate și a familiei acesteia de la viața comunității și pune bază pe stimularea creșterii serviciilor sociale gestionate de furnizorii privați de servicii.**

# CAPITOLUL I

## CONSIDERATII GENERALE

### 1.1. Considerații generale/viziunea strategiei/scop

Strategia Județeană Privind Drepturile și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilitati, pentru perioada 2022-2028, este dezvoltată și centrată pe persoana cu dizabilitate ținând cont de provocările și contextul dificil social/medical și economic.

**Strategia are ca scop:** promovarea și asigurarea exercitării de către persoanele cu dizabilități a drepturilor și libertăților fundamentale, în vederea creșterii calității vieții acestora și ieșirea din situațiile de criză, de risc privind excluziune socială, cât mai urgent precum și reducerea disparității în accesul la servicii sociale și de recuperare dintre persoanele aflate în zone mai puțin dezvoltate și cele care traiesc în zone mai dezvoltate, dintre persoanele care trăiesc în mediul rural față de cei din mediul urban etc. Așadar strategia are ca **obiectiv principal egalizarea șanselor** în accesarea serviciilor socio-medicale, de educare și ocupare, destinate persoanelor cu dizabilități indiferent de statutul socio-economic al persoanei/familiei și mediul de proveniență a persoanei cu dizabilitate.

Conform **viziunii** acestei strategii: persoana cu dizabilitate aflată în dificultate este o persoană cu drepturi și obligații depline care trebuie asistată, sprijinită, sistemic și organizat, pentru a se reintegra în societate și pentru a preveni degradarea vieții. Persoanele cu dizabilitate sunt membri ai societății și trebuie să primească tot sprijinul de care au nevoie în cadrul sistemelor/structurilor din: educație, sănătate, ocupare/angajare în muncă, asistență și protecție socială etc.

**Obiectivele strategiei** sunt clare și măsurabile (*anexa 1-Plan operațional*), și conțin inclusiv o listă de acțiuni planificate, cu termene clare și resurse identificate, în următoarele domenii: egalitate, participare, liberă circulație și viață independentă, accesibilitate, ocuparea forței de muncă și formare, educație și cultură, sărăcie și excluziune socială, acțiuni externe, libertatea de a nu fi supus violenței și abuzului, integrarea aspectelor legate de dizabilitate, precum și sensibilizarea societății.

**Conceptul fundamental** care stă la baza Strategiei constă în identificarea, recunoașterea și corelarea nevoilor cu capacitățile, abilitățile și potențialul persoanei cu dizabilitate aflată în dificultate astfel încât să fie implicată în procesul de asistență și protecție socială și redată societății, unde este posibil în cât mai scurt timp.

În acest sens, persoană cu dizabilitate trebuie să aibă **dreptul de a alege, de a beneficia de o protecție și asistență proactivă**, posibilitatea de a lua hotărâri privind viața sa, de a-și gestiona resursele proprii, și de a avea acces la servicii sociale integrate, comunitare, servicii de recuperare de calitate în proximitate, care să-i fie furnizate organizat, sistematic în baza unor documente și proceduri legale: planificarea realistă a serviciilor, acces la servicii personalizate/intervenții prompte personalizate, servicii oferite în baza unor unui management de caz și proceduri conform standardelor legale (contracte de servicii individuale, planuri de recuperare, personalizate/revizuite/imbunătățite/monitorizate), acces la servicii în proximitate etc.).

## 1.2. Principii fundamentale:

Strategia are la bază principiile asistenței sociale și este focusată pe următoarele principii:

- a) **Respectarea drepturilor și a demnității persoanelor cu dizabilitate**, în baza *Declarației Universale a Drepturilor Omului* care prevede, în primul articol, că: toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi, că sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității. Astfel, comunitățile trebuie să țină seama de diversitatea membrilor lor și să se asigure că persoanele cu handicap, membri ai comunității, își pot exercita efectiv și se bucură de toate drepturile omului: civile, politice, sociale, economice și culturale;
- b) **Prevenirea și combaterea discriminării** potrivit căruia fiecarei persoane i se asigură folosirea sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte
- c) **Acces egal la toate aspectele vieții publice** fără deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenență la o categorie defavorizată. Discriminarea la care persoanele cu dizabilitate trebuie să facă față este cauzată de prejudecăți însă, de cele mai multe ori, este urmare a faptului că aceste persoane sunt uitate, ignorate, persiflate ceea ce conduce la apariția și întărirea artificială a barierelor de comunicare și relaționare, de mediu și de atitudine între persoanele cu dizabilitate și ceilalți membri ai comunității;
- d) **Egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap**, înțeles ca proces, definit de Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, prin care diversele

sisteme ale societății, cum ar fi serviciile, activitățile, informațiile, comunicarea și documentarea, sunt disponibile tuturor ;

- e) **Egalitatea de tratament** care reprezintă absența oricărei discriminări directe sau indirecte, bazate pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește ocuparea și încadrarea în muncă, așa cum este stabilit în Directiva Consiliului Europei 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000;
- f) **Solidaritatea socială**, potrivit căruia societatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, în vederea menținerii și întăririi coeziunii sociale;
- g) **Rspnsabilizarea comunității**, potrivit căruia comunitatea intervine activ în promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate precum și în crearea, dezvoltarea, diversificarea și garantarea susținerii serviciilor necesare persoanelor cu handicap. Aceste servicii trebuie să fie de calitate, bazate pe nevoile persoanelor cu handicap, integrate în contextul social și nu o sursă de segregare. Un astfel de sprijin este în conformitate cu modelul social european de solidaritate, model care recunoaște solidaritatea noastră, a tuturor, unii față de ceilalți și, în special, față de cei care au nevoie de sprijin;
- h) **Subsidiaritatea**, potrivit căruia comunitatea locală sau asociativă și, complementar acestora statul, intervin în situația în care familia sau persoana nu-și poate asigura integral nevoile sociale;
- i) **"Adaptarea" societății la persoana cu dizabilitate**, potrivit căruia societatea în ansamblul ei trebuie să vină în întâmpinarea eforturilor de integrare a persoanelor cu handicap, prin adoptarea și implementarea măsurilor adecvate iar persoana cu dizabilitate trebuie să-și asume obligațiile de cetățean. Procesul transferă accentul pus pe reabilitarea persoanei pentru a se "*incadra*" în societate, pe concepția de schimbare a societății care trebuie să includă și să facă față cerințelor tuturor indivizilor, inclusiv a celor cu handicap;
- j) **Interesul persoanei cu dizabilitate** potrivit căreia orice decizie și măsură este luată numai în interesul acestei persoane, în baza reglementărilor în vigoare, fiind inacceptabile abordările întemeiate pe milă și pe percepția persoanelor cu dizabilitate ca fiind neajutate;
- k) **Abordarea integrată**, potrivit căruia protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu dizabilitate sunt cuprinse în toate politicile naționale sociale, educaționale, ale ocupării forței de muncă, petrecerii timpului liber, accesului la informație etc. Nevoile persoanelor cu dizabilitate și ale familiilor acestora sunt diverse și este important să fie conceput un răspuns al comunității cât se poate de cuprinzător care să țină seama atât de persoană ca întreg cât și de diversele aspecte ale vieții acesteia;
- l) **Parteneriatul**, potrivit căruia organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau cu activitate în domeniu sunt implicate și consultate în



procesul decizional, la toate nivelurile, privind problematica handicapului, precum și în procesul de protecție a persoanelor cu handicap.

### 1.3 Grup țintă/Beneficiarii strategiei

Grupul țintă al strategiei cuprinde atât persoanele cu dizabilități (copii și adulți), personalul serviciilor sociale/sănătate care lucrează cu persoane cu dizabilități cât și asistenții personali, familiile/aparținătorii persoanelor cu dizabilitate:

- a. Persoanele cu dizabilitate în număr de 15190, la data de 30 iunie 2021, din care instituționalizate sunt în număr de 414 și neinstituționalizate în număr de 14776 de persoane, la data de 31 august 2021;
- b. Copii și tineri cu dizabilități;
- c. Persoane vârstnice cu dizabilități;
- d. Persoane aflate în dificultate, cu afecțiuni/boli, posibil încadrabile într-un grad de dizabilitate (persoane aflate în etapa de obținere a certificatului de încadrare într-un grad de dizabilitate, aflate în etapa de evaluare/expertizare socio-medicală etc.);
- e. Personalul serviciilor sociale, alți specialiști, voluntari care lucrează cu persoanele cu dizabilități;
- f. Familiile/aparținătorii persoanelor cu dizabilități/reprezentanții legali precum și comunitatea din care persoanele cu dizabilitate fac parte.

**Tipologia persoanelor** cu dizabilitate instituționalizate în număr de 499 persoane (la data de 30 iunie 2021, în județul Sălaj) conform datelor avute subliniază existența unor categorii beneficiari diversificate. În sistemul rezidențial de protecție se află diferite categorii de persoane cu dizabilități care necesită protecție, asistență și intervenție specializată și individualizată. Astfel întâlnim persoane cu dizabilități cu tipologii diverse:

- afecțiuni/deficiențe diverse: fizic, somatic, auditiv, vizual, mental, psihic, asociat, HIV/SIDA, boli rare, surdocecitate.
- categorii de vârstă diferite( copii –adulți-persoane vârstnice);
- încadrate în diferite grade de dizabilitate: ușor (IV), mediu (III), accentuat (II), grav (I);
- grade diferite în ce privește abilitățile de viața și independență,
- provenite din medii și familii diferite,
- cu diferite, cu nivele de studii sau neșcolarizate
- cu situații financiare diferite (fără venituri , cu venituri reduse, salariați ),
- activi pe piața muncii s-au în căutarea unui loc de muncă, antreprenori etc.
- cu aparținători, familii sau singuri etc.

- cu certificat de încadrare într-un grad de dizabilitate și care în urma rezultatelor evaluărilor au obținut scoruri privind abilități de viață diferite: medie, scăzută și înaltă;

### 1.3.1 Analiza datelor privind persoanele cu dizabilități/evoluția/date statistice:

*Tabel 1.1-Persoane cu dizabilitate pe grade de dizabilitate, în perioada: 2017-2021).*

An	Nr.total pers. cu dizabilitate	grdaul I	gradul II	gradul III	gradul IV
		copii +adulti	copii +adulti	copii +adulti	copii +adulti
2017	14837	4348	9150	1089	250
2018	14948	4459	9177	1068	244
2019	15289	4535	9272	1124	358
2020	15300	4514	9302	1166	318
2021 (31 iulie 2021)	15190	4471	9235	1160	324
<b>Total</b>	<b>75564</b>	<b>22327</b>	<b>46136</b>	<b>5607</b>	<b>1494</b>

Sursa: baza de date DGASPC Sălaj –Programul D-SMART.



*Fig. 1.1-Evoluția persoanelor cu dizabilități în perioada 2017-2021, Județul Sălaj*

Conform datelor din *tabelul nr.1* și *Fig.1* se observă o creștere în ultimii 3 ani a numărului de PD. În anii 2019-2020 a crescut numărul total de persoane cu dizabilități în comparație cu perioada anilor 2017-2018 cu un procent de 2,69 %. Se înregistrează o creștere în anul 2019 față de anul 2018 cu un număr de 341 de persoane încadrate în grad de dizabilitate, tendință care se păstrează și pentru anii 2020- 2021.

**Observație -1.1:** creșterea numărului de persoane încadrate într-un grad de dizabilitate în anii 2019-2021 considerăm că se datorează **îmbătrânirii populației și modificării unor criterii de încadrare în grad de handicap prevăzute** în *Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și al Ministrului Sănătății publice nr. 762/1992/2007* pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap prin, *Ordinul 1070/403/2018* privind modificarea și completarea anexei la *Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și al Ministrului Sănătății Publice nr. 762/1.992/2007* pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap al Ministerului Muncii și **Ordinul nr. 741/577/2019** al Ministerul Muncii și Justiției Sociale și Ministerului Sănătății, publicat în Monitorul Oficial nr. 293 din 16 aprilie 2019.

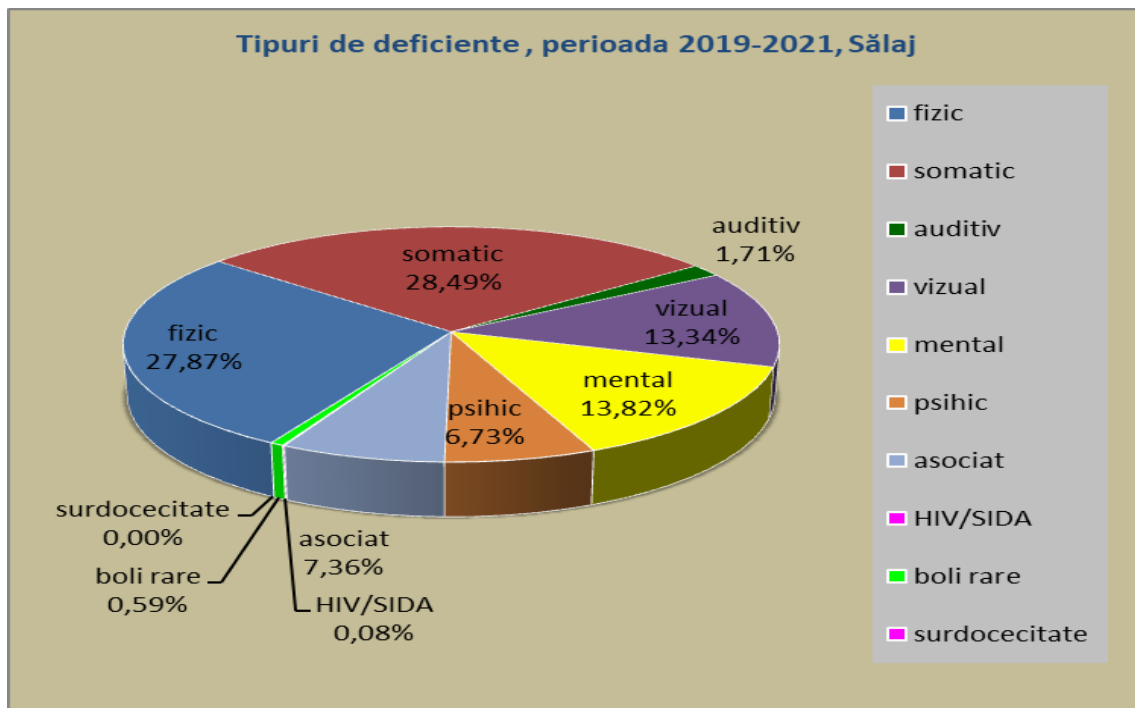
În ce privește tipurile de deficiența ale persoanelor încadrate în grad de dizabilitate și neinstituționalizate (aflate în familie) datele pentru perioada 2019- 2021 se prezintă astfel:

**Tabel 1.2- Tipuri de deficiență a persoanelor cu dizabilitate în perioada: 2019-2021  
(31 iunie 2021).**

An	Tipuri de deficiență/nr. persoane									
	fizic	somatic	auditiv	vizual	mental	psihic	asociat	HIV/SIDA	boli rare	surdocecitate
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>2019</b>	4069	4063	249	2007	1982	1055	1100	13	80	2
<b>2020</b>	4127	4212	251	1964	2006	969	1083	12	87	0
<b>2021 (31 martie 2021)</b>	4095	4289	256	1915	2108	943	1063	12	95	0
<b>Total</b>	<b>12291</b>	<b>12564</b>	<b>756</b>	<b>5886</b>	<b>6096</b>	<b>2967</b>	<b>3246</b>	<b>37</b>	<b>262</b>	<b>2</b>

*Sursa: baza de date DGASPC Salaj –Programul D-SMART.*

Se menține conform diagramei din *Fig. nr.1.2* și în anul 2021 un număr ridicat al persoanelor încadrate în grad de dizabilitate care prezintă: *deficiențe fizice (28,49 %), somatice (27,87%) și mental (13,82%)*.



*Figura. nr. 1.2-Tipuri de deficiențe ale PD, perioada 2019-2021, Județul Sălaj*

**Observatie 1.2.**-Se înregistrează o ușoară creștere procentuală, sub 1%, a numărului de persoane cu **deficiențe mentală** în anul 2020 (0,012 %) și 2021 (0,063%), în comparație cu anul 2019.

*Tabel 1.3- Persoanele cu dizabilitate neinstituționalizate pe grupe de vârstă în perioada: 2019-2021 (31 iunie 2021).*

AN/nr	Grupa de varsta																		
	0-4	5-9	10-14	15-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85
2019 nr. femei	67	106	136	66	46	105	125	232	239	295	385	536	601	835	1055	994	933	883	630
2019 nr. barbati	95	135	151	91	44	137	154	240	238	319	424	395	500	659	728	737	565	464	275
<b>total 2019</b>	<b>162</b>	<b>241</b>	<b>287</b>	<b>157</b>	<b>90</b>	<b>242</b>	<b>279</b>	<b>472</b>	<b>477</b>	<b>614</b>	<b>809</b>	<b>931</b>	<b>1101</b>	<b>1494</b>	<b>1783</b>	<b>1731</b>	<b>1498</b>	<b>1347</b>	<b>905</b>
2020 nr. femei	70	110	143	74	36	110	116	219	253	304	373	551	604	802	1082	1025	892	880	660
2020 nr. barbati	103	148	153	97	54	130	150	217	249	331	393	449	476	668	764	726	569	458	272
<b>total 2020</b>	<b>173</b>	<b>258</b>	<b>296</b>	<b>171</b>	<b>90</b>	<b>240</b>	<b>266</b>	<b>436</b>	<b>502</b>	<b>635</b>	<b>766</b>	<b>1000</b>	<b>1080</b>	<b>1470</b>	<b>1846</b>	<b>1751</b>	<b>1461</b>	<b>1338</b>	<b>932</b>
2021 nr.	74	124	134	87	41	105	111	207	241	304	397	556	593	803	1045	1040	950	854	682

femei																				
nr. barbati	110	165	144	100	61	127	144	225	248	318	395	495	453	658	764	715	588	438	280	
total 2021	184	289	278	187	102	232	255	432	489	622	792	1051	1046	1461	1809	1755	1538	1292	962	
grupa de varsta	0-4	5-9	10-14	15-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85	
total 2019-2021	519	788	861	515	282	714	800	1340	1468	1871	2367	2982	3227	4425	5438	5237	4497	3977	2799	

Sursa: baza de date DGASPC Sălaj –Programul D-SMART.

Pe grupe de vârstă se observă în **Tabelul 1.3 și în Fig.1.3** că, incidența cea mai mare a dizabilității în perioada 2019-2021, este întâlnită la persoanele adulte neinstituționalizate cu dizabilități la categoriile de vârstă: **65-69 ani (12,3 %),70-74 ani (11,9%) și 75-79 ani (10,2%);**

La copii în ultimii 3 ani se constată că: cea mai vulnerabilă categorie este dată de copiii din grupa de vârstă **10-14 (2%)** din totalul persoanelor cu dizabilități, procent care corespunde unui număr de 861 de cazuri. Această grupă de vârstă corespunde ciclului școlar gimnazial și este urmată de categoria de vârstă **9-5 ani** (în procent de **1,8%** din totalul persoanelor cu dizabilități).

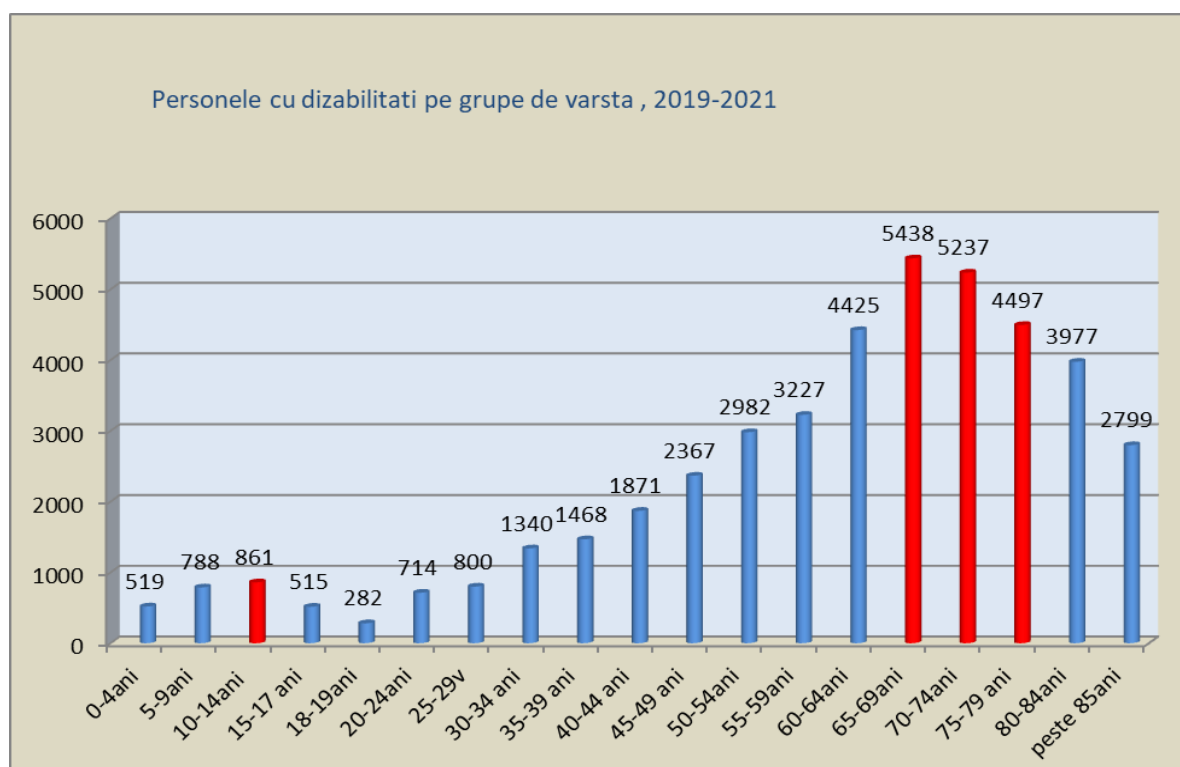


Figura. nr. 1.3-Situația PD pe categorii de vârstă, perioada 2019-2021, Județul Sălaj

În ce privește genul persoanelor cu dizabilități situația pentru perioada 2019-2021 se prezintă astfel: **57% sunt femei și 43% bărbați.**

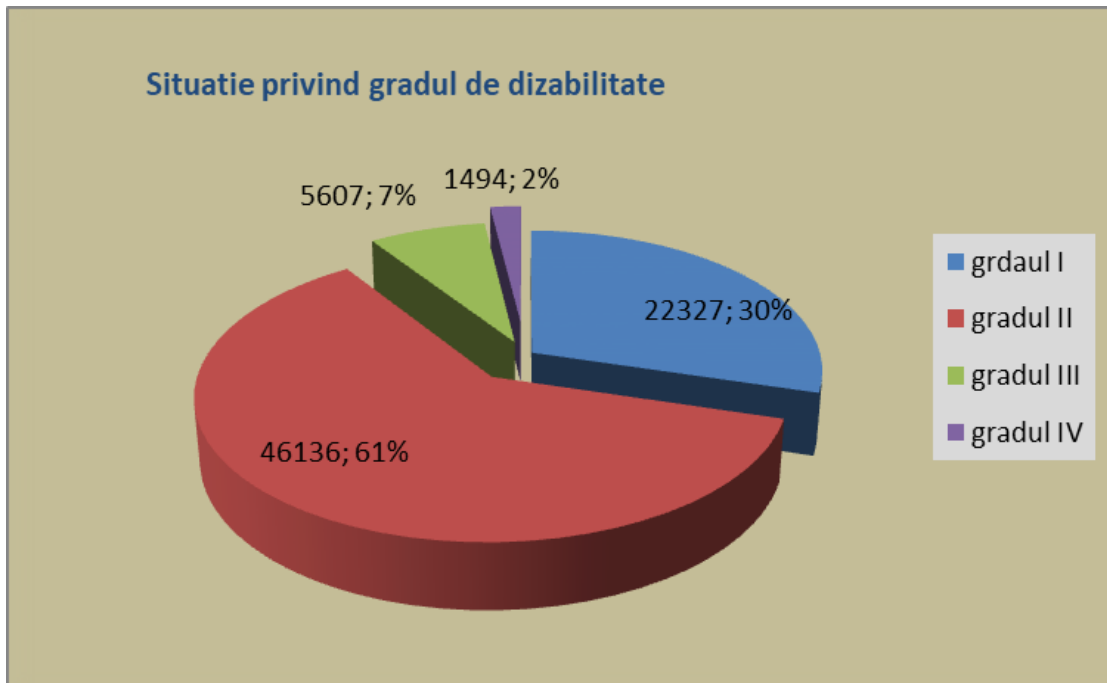
Tabel 1.4- Persoanele cu dizabilitate neinstituționalizate în funcție de gen, perioada 2019- 2021

Gen	2019	2020	2021	Total	Procent
F	8269	8304	8348	24921	57%
M	6351	6407	6428	19186	43%

Sursa: baza de date DGASPC Sălaj – Programul D-SMART

Pentru perioada 2019-2021 analiza datelor în funcție de gradul de dizabilitate din Fig. 1.4. referitoare la persoanele cu dizabilitate neinstituționalizate din Sălaj subliniază existența următoarelor **categorii de persoane cu dizabilități care necesită intervenție**:

- Persoane cu **grad de dizabilitate ușor (IV)**: în număr de 1494 persoane reprezentând 2% din totalul persoanelor încadrate într-un grad de dizabilitate;
- Persoane cu **grad de dizabilitate mediu (III)**: în număr de 5607 persoane reprezentând 7% din totalul persoanelor încadrate într-un grad de dizabilitate;
- Persoane cu **grad de dizabilitate accentuat (II)**: în număr 46136 persoane reprezentând 61% din totalul persoanelor încadrate într-un grad de dizabilitate;
- Persoane cu **grad de dizabilitate grav (I)**: în număr 22327 persoane reprezentând 30% din totalul persoanelor încadrate într-un grad de dizabilitate.



*Figura nr. 1.4 - Situatia persoanelor privind gradele de dizabilitate,*

*Sălaj, perioada 2019-2021*

**Observație 1.3.** - Se observă că ponderea persoanelor cu dizabilitate încadrate în **gradul II – accentuat (60%)** și **gradul I – grav (30%)** este foarte mare însumând 90% din totalul persoanelor încadrate cu dizabilitate.

În consecință în perioada urmatore trebuie să se aibă în vedere: dezvoltarea de servicii specifice acestei categorii de persoane: servicii nerezidențiale/rezidențiale, în special de tip CIA și servicii de îngrijire comunitare/la domiciliu.

Această situație coroborată cu frecvența crescută a dizabilității la categoriile de vârstă: 70-74 ani și 75-79 ani pentru adulți, arată că este necesar dezvoltarea de servicii paliative, servicii de îngrijire la domiciliu și locuințe protejate/centre pentru persoanele vârstnice cu dizabilitate, dezvoltarea rețelei de asistenți personali pentru persoanele cu dizabilitate; dezvoltarea rețelei de AM pentru copiii cu dizabilitate (cea mai afectată categorie este întâlnită la grupele de **vârstă 10-14 ani și 5-9 ani**) servicii de tip centre de zi, centre de criză/respiro, centre de sănătate și tratament, echipe mobile de recuperare etc. Este necesar dezvoltarea capacității/calității serviciilor sociale existente în aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități și profesionalizarea specialiștilor din asistență socială, a managerilor de caz pentru persoanelor cu dizabilități, dezvoltarea rețelei în ce privește managementul de caz la persoanele cu dizabilități, dezvoltarea colaborării cu serviciile medicale, de educație, ocupare, prestații sociale etc.

#### 1.4. Context legislativ

La elaborarea *Strategiei Județene Privind Protecția, Asistența și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități*, pentru perioada 2022-2028, s-au avut în vedere armonizarea obiectivelor strategiei cu prevederile legislației naționale și legislația UE:

- **Rezoluția Parlamentului European** referitoare la Strategia Europeană pentru persoanele cu dizabilități după 2020 (2019/2975(RSP));
- **Hotărârea nr. 103** din 30 iunie 2021 referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030;
- **Ordin nr. 1218/2019** din 9 august 2019 pentru aprobarea Standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități;
- **Legea nr. 197** din 1 noiembrie 2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;
- **Hotărârea Nr.564/2017** din 4 august 2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar;

- **Hotărârea Nr. 927/2016** din 8 decembrie 2016 pentru modificarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2008;
- **Hotărârea Nr. 867/2015** din 14 octombrie 2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a *regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale*;
- **Legea 292/2011**- Legea asistentei sociale;
- **Legea 448/2006** *Legea* privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și normele metodologice de aplicare (actualizată);
- **Legea nr. 272 din 21 iunie 2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare (republicată);
- **Legea 116/2002** privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale;
- **Legea 25/2012** *privind prevenirea și combaterea violenței în familie*;
- **Legea nr. 17/2000** privind asistenta socială a persoanelor vârstnice;
- **Ordinul nr. 762/1992/2007** *Ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și al Ministrului Sănătății publice* pentru aprobarea criteriilor medico-psihsociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap;
- **Ordinul 1070/403/2018** privind modificarea și completarea anexei la *Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și al Ministrului Sănătății Publice nr. 762/1.992/2007* pentru aprobarea criteriilor medico-psihsociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap al Ministerului Muncii;
- **Ordinul nr. 741/577/2019** al Ministerului Muncii și Justiției Sociale și Ministerului Sănătății, publicat în Monitorul Oficial nr. 293 din 16 aprilie 2019.

De asemenea în întocmirea strategiei județene s-a urmărit corelarea acesteia cu alte strategii conexe: protecția copilului, sănătate, educație, dezvoltare regională, ocupare, prevenirea marginalizării sociale etc. Totodată procesul de reformă și modernizare a sistemului de protecție continuă în concordanță cu nevoile și prioritățile identificate la nivelul comunităților locale. O componentă fundamentală a actualei etape a procesului de reformă, o constituie dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii accentuării intrării în dificultate a persoanei adulte cu dizabilități, prevenirii marginalizării sociale și reducerea timpului în care se află în dificultate, respectiv șederii în instituții, spitalizării etc..

## 1.5. Terminologie



În definirea persoanei cu dizabilitate încă se utilizează atât termenul (deși se fac eforturi de scoatere a acestui termen din uz) de *persoană cu handicap*, cât și termenul de *persoană cu dizabilitate*, cu același sens. În legislația națională și în literatura de specialitate se operaționalizează termenii/conceptele redate mai jos. Ca urmare în înțelesul prezentei Strategii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **persoanele cu handicap/dizabilitate** “sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale”<sup>1</sup> (Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap) ;

b) **dizabilitatea** este termenul general pentru pierderile sau devierile semnificative ale funcțiilor sau structurilor organismului, dificultățile individului în executarea de activități și problemele întâmpinate prin implicarea în situații de viață”, conform Clasificării Internaționale a Funcționării, Dizabilității și Sănătății; Convenția cu privire la drepturile copilului și Regulile standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap (Rezoluția ONU din 1993), precum și alte documente internaționale menționează cu claritate nevoia de participare socială și de egalizare a șanselor pentru copiii și persoanele cu handicap, ca mijloace de promovare a drepturilor umane. Identificarea și aprecierea gradului de handicap se fac prin raportare la *Clasificarea internațională a funcționării, dizabilităților și sănătății, ICF 2001*, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății. Aceasta ia în considerare deficiența (afectarea), ca **limitare a activității și restricțiile de participare socială ale persoanei respective**. Simpla prezență a unei condiții de sănătate (boli, afecțiuni etc.) este o premisă, dar aceasta nu conduce obligatoriu la handicap (dizabilitate). Diagnosticul medical în sine nu este suficient pentru a fundamenta încadrarea într-o categorie de handicap, el trebuie corelat cu evaluarea psihosocială. În concluzie, la evaluarea stării de dizabilitate a persoanei, alături de stabilirea gradului de disfuncționalitate a organismului, se iau considerare și factorii de mediu, inclusiv cei familiari, calitatea educației, măsurile luate de familie, posibila neglijare/abuzare, precum și factorii personali. În absența familiei se evaluează particularitățile mediului substitutiv/comunitar. Se analizează atent ponderea acestor factori în constituirea handicapului. Atât în procesul evaluării medico-psihosociale, cât și în luarea deciziilor privitoare la persoana se respectă principiile asistenței sociale, drepturile omului /copilului precum și principiile parteneriatului cu familia, în raport cu vârsta și gradul sau de dezvoltare. Deci dizabilitatea înseamnă pierderea sau limitarea șanselor unei persoane de a lua parte la viața comunității la un nivel echivalent cu ceilalți membri. Aceasta descrie interacțiunea dintre persoană și mediu. Scopul acestei definiții este de a

---

<sup>1</sup>Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

concentra atenția asupra deficiențelor din mediul înconjurător și a unor sisteme organizate de societate care împiedică persoanele cu dizabilitate să participe în condiții de egalitate;

c) **integrarea socială** reprezintă procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților;

d) **incluziunea socială** reprezintă un set de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;

e) **programul individual de reabilitare și integrare socială** este documentul elaborat de o echipă multidisciplinară, cu participarea beneficiarului/reprezentantului său legal, în care sunt precizate activitățile și serviciile de care persoana cu dizabilitate are nevoie în procesul de integrare socială;

f) **planul individual de servicii** fixează obiective pe termen mediu și scurt precizând modalitățile de intervenție și sprijin pentru persoanele cu dizabilitate prin care se realizează activitățile și serviciile precizate în programul individual de reabilitare și integrare socială;

g) **reabilitarea** este procesul prin care persoanele cu dizabilitate își păstrează/ ajung la, niveluri funcționale fizice, senzoriale, intelectuale, psihice și/sau sociale optime, furnizând instrumentele cu ajutorul cărora aceste persoane își pot schimba viața în direcția obținerii unui grad mai mare de independență. Reabilitarea include **măsuri de refacere și/sau de compensare** a pierderii/absenței sau limitării unor funcțiuni. Reabilitarea include recuperarea care are caracter preponderent medical;

h) **egalizarea șanselor** - crearea de șanse egale - este procesul prin care diferitele structuri ale societății și de mediu, de exemplu infrastructura, serviciile, informarea etc., devin disponibile fiecăruia, inclusiv persoanelor cu dizabilitate;

i) **șanse egale** reprezintă rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor;

j) **serviciile sociale specializate** sunt serviciile sociale care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială;

k) **nevoia socială** reprezintă ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor de viață în vederea integrării sociale și îmbunătățirii calității vieții;

l) **cerințe educative speciale (CES)** desemnează acele necesități educaționale complementare obiectivelor generale ale educației și învățământului, care solicită o educație adaptată particularităților individuale și/sau caracteristicilor unei anumite deficiențe de învățare, precum și o intervenție specifică;

m) **bugetul personal complementar** stabilește limitele cheltuielilor personale ce vor fi făcute în cursul unei luni, de exemplu, pentru: taxe de abonament radio/TV, transport interurban și CFR,

plata abonamentului telefonic, plata taxei pentru abonamentul la curentul electric. Bugetul personal complementar presupune valorizarea unor drepturi și facilități de care beneficiază persoana cu dizabilitate și acordarea sumei respective acesteia sau reprezentantului legal, pentru a fi gestionată în interesul persoanei cu dizabilitate;

n) ***viață independentă*** constă în ansamblul de mijloace aflate la dispoziția persoanei cu dizabilitate care îi permit să aleagă și să decidă liber;

o) ***accesibilitate*** - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și măsurile de adaptare a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu dizabilitate, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu dizabilitate în societate.

În folosirea termenilor sau în procesul de introducere sau definire a unor termeni noi, se va urmări eliminarea tendințelor discriminatorii sau a celor care induc riscul de stigmatizare prin conotațiile negative, categoriale, de catalogare sau depersonalizatoare.

Se va evita folosirea termenilor dizabilitate, irecuperabil, needucabil, incapabil de muncă, în toate actele administrative, oficiale și legislative.

Termenii și sintagmele dizabilitate, inapt de muncă și protecție specială vor fi reanalizați în vederea utilizării lor fără a aduce prejudicii demnității umane.

***p)normalizarea socială*** impune un grad mult mai mare de integrare sociala a persoanelor în dificultate și concomitent, o conștientizare profundă mergând până la formarea unor convingeri și atitudini a faptului ca societatea aparține tuturor cetățenilor ei și ca nu există argumente pentru nici un fel de discriminare. În plan practic, o persoană cu deficiențe poate întreține relații spontane, dar și regulate, cu un număr mare de persoane, în funcție de preferințele și interesele sale, fiind la rândul ei acceptată și valorizată ca membru al anturajului respectiv. Normalizarea socială presupune faptul ca persoana în dificultate se poate folosi în mod neîngradit de toate facilitățile create și stipulate oficial, ca fenomenul de incluziune ține deja de cutuma socială și nu e necesar să se facă apel în mod curent la recomandări și dispoziții din partea unei autorități anume. Normalizarea sociala reprezintă nivelul cel mai înalt de acceptare socială și face din inițiativele de valorizare a potențialului fiecărui individ o practică curentă, obișnuită, care nu mai are nimic spectaculos sau inedit în ea. Majoritatea covârșitoare a membrilor unei societăți cu o mentalitate atât de evoluată consideră normal ca diferențele existente între oameni să fie surse de noi experiențe de viață și de beneficii, și nicidecum pretexte pentru **discriminări**. O persoană cu nevoi speciale, aflată într-o astfel de comunitate, se poate afirma ca cetățean, ca producător de bunuri și valori, ca personalitate. În consecință și o persoană cu deficiențe multiple își poate găsi locul adecvat într-o astfel de organizare socială și poate afla modalități de a-și împlini măcar

unele aspirații. Normalizarea socială face ca diversele deficiențe să devină irelevante, accentul cazând pe ceea ce poate aduce valoros persoana cu nevoi speciale, și nu pe ceea ce nu poate.

r) **managementul de caz** reprezintă o metodă de coordonare și integrare a tuturor activităților destinate grupurilor vulnerabile, de organizare și gestionare a măsurilor de asistență socială specifice, realizate de către asistenții sociali și/sau diferiți specialiști, în acord cu obiectivele stabilite în planurile de intervenție (*Ordin nr. 1218/2019 pentru aprobarea Standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități*).

s) **plan personal de viitor** este documentul în care stabilește obiectivele pe termen scurt și mediu de pregătire individuală a beneficiarului din locuința protejată, în vederea atingerii unui maxim de independență posibilă.

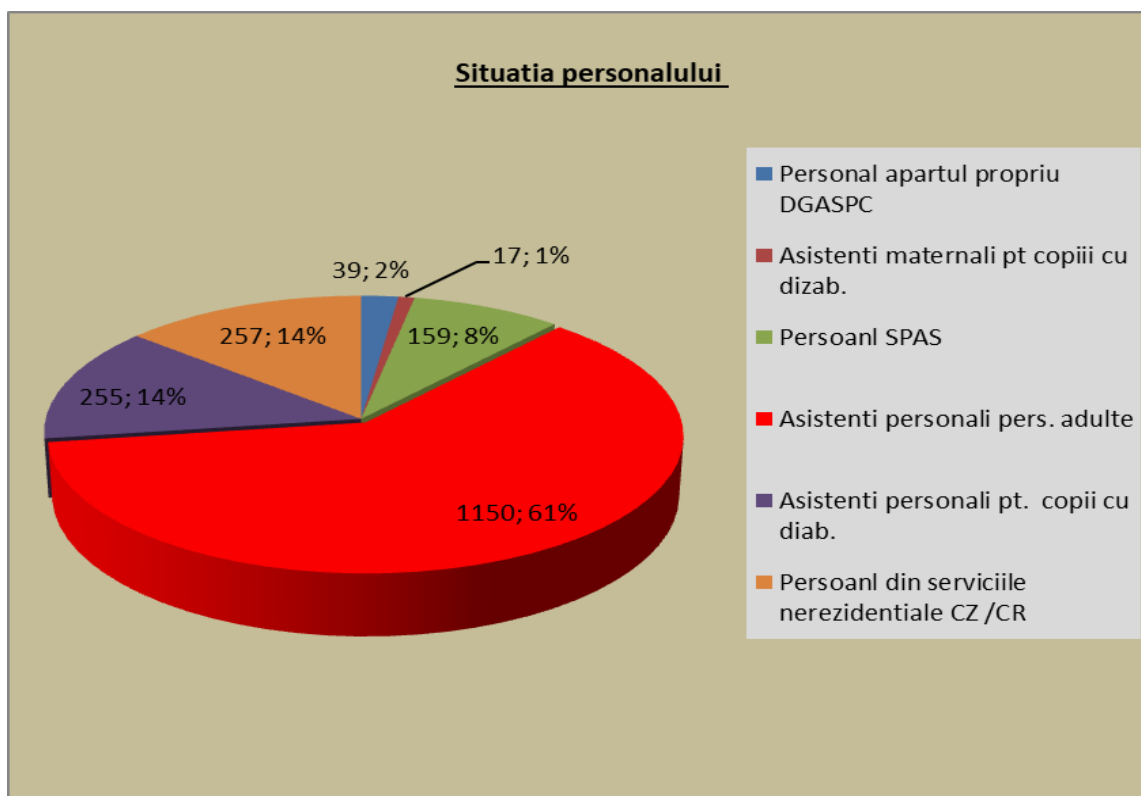
ș) **întreprindere socială** reprezintă o structură care are ca scop principal asigurarea/furnizarea bunăstării pentru comunitate, creată la inițiativa unui grup de cetățeni și unde interesele materiale ale celor ce au investit capital sunt limitate. Este o organizație independentă care își asumă riscuri economice ce derivă din activitatea economică derulată și implică diverși actori interesați din comunitate în organele de conducere.

## 1.6. Resursele umane

Funcționalitatea serviciilor sociale private și publice din județ destinate persoanelor cu dizabilități este realizată în anul 2021 de :

- Personalul din aparatul propriu al DGASPC Sălaj: **39** din care 22 specialiști (asistenți sociali, psihologi, personal medical, psihopedagog) și 17 Asistenți Maternali (AM )profesioniști pentru copii cu dizabilități separați temporar sau definitiv de părinți;
- Personalul de la nivelul compartimentelor de asistență socială/Serviciilor Publice de Asistență Socială din cadrul UAT-urilor din județ: **159 specialiști**;
- Asistenții personali (AP) pentru persoanele cu dizabilități: **1405** din care 255 AP pentru copiii cu dizabilități și **1150 AP** pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- Personalul din cadrul serviciilor sociale de tip rezidențial din componența DGASPC: **257 persoane**;
- Personalul din cadrul serviciilor sociale de tip nerezidențial din componența DGASPC centre de zi de recuperare: **23 persoane**;
- Personalul din cadrul serviciilor sociale aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale pentru persoane cu handicap (Asociația Națională a Surzilor-filiala Zalău, Societatea Handicapaților Zalău, Asociația Prader Willi din România, Asociația Down Sindrom –Cehu Silvaniei, Asociația K.A.F.): **24 persoane**;

La aceste categorii se mai adaugă: colaboratori, voluntari și persoane (elevi, studenți, masteranzi, etc.) care desfășoară diverse stagii de practică.



**Fig.1.5.Situatia categoriilor de personal care oferă servicii PD**

**Observatie1. 4.**-Se observă că ponderea cea mai mare (61%), în rândul personalului prin care sunt oferite servicii PD este realizată de asistenții personali (AP). Această situație are un impact pozitiv asupra PD în primul rând că astfel: se oferă posibilitatea rămânerii și îngrijirii PD în familie/la domiciliu; implică costuri mult mai mici în comparație cu îngrijirea persoanelor cu dizabilitate în servicii rezidențiale/centre de recuperare; îngrijirea în propria familie/acasă oferă un confort emoțional și de siguranță PD și cresc șansele de recuperare/integrare. Acest lucru trebuie să inducă obligatoriu o atenție sporită din partea autorităților în ce privește: dezvoltarea rețelei de asistenți personali, profesionalizarea acestora, dezvoltarea competențelor prin acces garantat la cursuri; creșterea capacității autorităților locale de coordonare/monitorizare a AP; creșterea veniturilor AP și înființarea de servicii de respiro pentru persoanele cu dizabilități

## CAPITOLUL II

# REȚEAUA JUDEȚEANĂ A SERVICIILOR SOCIALE PUBLICE SI PRIVATE

### 2. Serviciile de Protecție Socială din județul Sălaj-prezentare generală

Sistemul de protecție socială din Județul Sălaj oferă în prezent asistența și sprijin persoanelor adulte cu dizabilitate prin furnizori publici (CL, DGASPC Salaj-Consiliul Județean) sau privați, prin structuri și servicii care se află într-un proces de transformare, dezvoltare, diversificare, restructurare și modernizare. Rețeaua județeană de servicii este corelată, și se încearcă constant dezvoltarea și implementarea acestui principiu de: *integrare, de complementaritate a serviciilor* oferite cetățenilor de către DGASPC cu serviciile oferite de alte instituții din județ: de sănătate, ocupare, educație. Astfel, funcționează în actuala rețea a serviciilor de asistență și protecție socială următoarele tipuri de structuri și servicii:

- ❖ servicii de de **tip rezidențial**: centre rezidențiale, locuințe protejate, case de tip familial pentru copii cu dizabilități
- ❖ servicii **nonrezidențial**: centre de zi/ centre de recuperare, îngrijire la domiciliu, etc.
- ❖ servicii **locale**: centre de zi, servicii de îngrijire la domiciliu, asistenți personali.
- ❖ servicii **publice de interes județean**, aici se regăsesc serviciile din structura instituțiilor publice: DGASPC Sălaj, AJPIS, AJOFM; Spitalul Județean de Urgență Zalău, CAS Sălaj, Casa de Județeană de Pensii, Inspectoratul Școlar Județean, CJRAE, etc.;
- ❖ servicii private dezvoltate de furnizori privați de servicii, ex. -Asociația Națională a Surzilor-filiala Zalău, Societatea Handicapaților Zalău, Asociația Prader Willi din Romania, Asociația Down Sindrom-Cehu Silvaniei, Parohia Reformată Meseșenii de Jos, Parohia Reformată Nușfalău, Asociația K.A.F, Asociația Filantropia Porolissum etc.

#### 2.1. Servicii de îngrijire de tip rezidențial pentru persoanele adulte cu dizabilități

În primul semestru al anului 2021 erau instituționalizate în unitățile de protecție rezidențiale pentru persoanele adulte din județul Sălaj, un număr **388 de** persoane în cele **4** unități din structura DGASPC Sălaj (fig.2.1):

- a) **Centrul de îngrijire și asistență Boghiș (CIA)**: 46 persoane adulte cu dizabilitate;

- b) **Complexul de Servicii Sociale Bădăcini (CSS):**149 de persoane adulte cu dizabilitate protejate în 5 servicii de tip: Centru de îngrijire și asistență Bădacin, Centrul de Îngrijire și Asistență Nușfalau,CABR Bădăcini (Centrul de abilitare reabilitare), 2 LP-uri (locuințe protejate);
- c) **Complexul de Servicii Sociale Crasna:** 95 persoane adulte cu dizabilitate, protejate în 2 servicii de tip: CIA 1 si CIA 2;
- d) **Complexul de Servicii Sociale nr.2 Jibou:** 98 de persoane adulte cu dizabilitate protejate în 2 servicii de tip: CIA si CABR.



*Fig.2.1-Situația beneficiarilor serviciilor de tip rezidențial la data 31 iunie 2021 în Sălaj*

## 2.2. Servicii publice de îngrijire pentru copiii cu dizabilități

### a)Servicii rezidențiale (cu cazare)pentru PD din structura DGASPC Sălaj

În structura DGASPC Sălaj se află un număr de 7 servicii de tip familial (case de tip familial) și 1 serviciu de tip rezidențial (centru de plasament) care oferă: protecție, găzduire și recuperare copiilor cu dizabilități. La aceste unități se adugă rețeaua de asistență maternală care are un număr de 17 asistenți maternali pentru copiii cu dizabilități (31 august 2021). Aceasta cifră procentuală înseamnă că 22% dintre asistenții maternali din sistemul județean au în îngrijire copii cu dizabilități. Se constată că un procent de 62% copii se află în servicii de tip familial și un număr de 38% se află încă servicii de tip rezideantail (centre de plasament). Până la sfârșitul anului 2023 toți copiii cu dizabilități conform reglementărilor naționale trebuie să beneficieze de servicii cât mai apropiate de ce familiale, în consecință se vor dezvolta obligatoriu serviciile

de tip familial: CTF-uri și rețeaua de asistență maternală, rețeaua asistenteților personali și serviciile de recuperare nerezidențiale. Dezvoltarea acestor tipuri de servicii se impune și datorită faptului că este interzis internarea în centrele rezidențiale a copiilor 0-7ani.

Tabel 2.1. –Servicii sociale rezidențiale din structura DGASPC Sălaj -2021

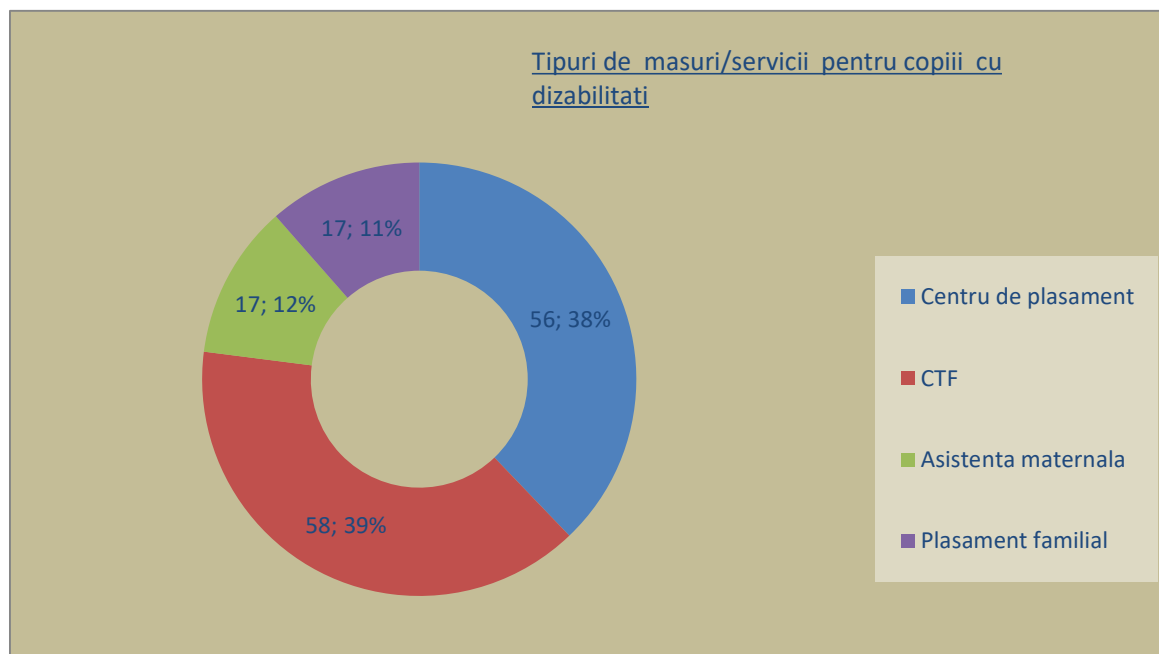
<i>Denumire furnizor servicii sociale</i>	<i>Denumire serviciu social</i>	<i>Cod serv.</i>	<i>Tip serviciu/măsură de protecție/beneficiari</i>	<i>Adresa</i>	<i>Localitate</i>	<i>Mediul</i>	<i>Capacitate</i>
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități Șimleu Silvaniei</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>str. Nicolae Bălcescu, nr. 19</i>	<i>Șimleu Silvaniei</i>	<i>Urban</i>	56
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial pentru copii cu handicap "Floare de colț"</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>str. Gheorghe Doja, nr. 186</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	10
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial Fizes</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>sat Fizeș, nr. 134</i>	<i>Sîg</i>	<i>Rural</i>	12
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial Hereclean</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>nr. 64</i>	<i>Hereclean</i>	<i>Rural</i>	12
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial pentru copii cu handicap Licurici</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>str. Sărmaș, nr. 44 A</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	8
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial pentru copii cu handicap Prichindel</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>str. Andrei Mureșanu, nr. 54</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	12
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial pentru copii cu handicap Piticot</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>str. Mihai Eminescu, nr. 13</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	8
<b>DGASPC SALAJ</b>	<i>Casa de tip familial pentru copii cu handicap Dumbrava Minunată</i>	8790 CR-C- I	<i>Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială</i>	<i>aleea Dealului, nr. 6</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	8
<b>DGASPC Sălaj</b>	<i>Serviciul mang. Asistență maternală</i>		<i>Rețeaua de asistență maternală</i>	<i>Unirii nr. 20</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	77 /17 PH
<b>DGASPC Sălaj</b>	<i>Serviciul mang.</i>		<i>Plasament familial</i>	<i>Unirii nr. 20</i>	<i>Zalău</i>	<i>Urban</i>	201 /17 PH

*Sursa: baza de date DGASPC*

**Observație 2.1:** Ponderea cea mai mare de copii cu dizabilități se află în serviciile de tip CTF-uri (39 %), urmat de centrul de plasament (38%). Menționăm ca acest centru se află în proces de închidere, copiii urmând să fie transferați în servicii de tip CTF –uri: CTF MARIA–în localitatea Crasna printr-un teren dat gratuit de către Parohia Ortodoxă Crasna; CTF Magura, CTF Silvania și CTF Cireșarii în localitatea Șimleu Silvaniei prin terenuri/clădiri atribuite către DGASPC



Sălaj –CJ Sălaj de către Consiliul Local Șimleu Silvaniei. Aceste servicii se construiesc printr 2 programe de finantare nerambursabile (POR), în valoare de 3.748.278,54 lei respectiv 3534500,65 lei.



**Fig. 2.1-Situatie copii cu dizabilități în funcție de tipul de servicii/măsura de protecție**

La numărul de 148 de copii aflați în sistemul de protecție (centre, CTF-uri, asistență maternală, plasament familial) se adaugă un număr de 929 de copii cu dizabilități îngrijiți în propriile familii pentru care trebuie să se mențină și dezvolte în următorii ani serviciile de: informare, consiliere, orientare școlară și recuperare, inclusiv serviciile de recuperare la domiciliu.

### 2.3.Servicii nonrezidențiale din structura DGASPC Sălaj: centre de zi/centre de recuperare

**Tabel 2.2. –servicii sociale rezidențiale din structura DGASPC Sălaj -2021**

Denumire furnizor servicii sociale	Denumire serviciu social	Cod serv.	Tip serviciu/beneficiari	Adresa	Localitate	Mediul	Capacitate
DGASPC Sălaj	Centrul de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități	8891 CZ-C-III	Centre de zi pentru copii: copii cu dizab.din familii, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Salcânilor, nr. 1	Zalau	Urban	100/an
DGASPC Sălaj	Centrul de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități	8891 CZ-C-III	Centre de zi pentru copii: copii cu diza.din familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str.Nicolae Bălcescu, nr.19	Simleu Silvaniei	Urban	100/an

Sursa: baza de date DGASPC

## 2.4. Serviciile de Protecție Socială din Structura Furnizorilor Privati

Denumire furnizor servicii sociale	Denumire serviciu social	Cod serv.	Tip serviciu /beneficiari	Adresa	Localitate	Mediul	Capacitate
<b>Asociația Prader Willi din România</b>	Centrul de recuperare si reabilitare Noro	8790 CR-D-II	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Str. 22 Decembrie 1989, nr. 9	Zalău	Urban	14
<b>Asociația Prader Willi din România</b>	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Str. 22 Decembrie 1989, nr. 9	Zalău	Urban	10
<b>Asociația Down Sindrom</b>	Centru de zi destinat persoanelor adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	Str. Dozsa Gyorgy, nr. 99	Cehu Silvaniei	Urban	15
<b>Asociația K.A.F</b>	Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	localitatea Crasna nr. 952/A	Crasna	Rural	10
<b>Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Zalău</b>	Centrul de zi - serviciu de informare și consiliere pentru persoane cu deficiențe de auz	8899 CZ-D-I	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	Str. Avram Iancu nr. 29	Zalău	Urban	6
<b>Asociația Societatea Handicapaților Zalău</b>	Centrul de zi	8899 CZ-D-I	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	str. Sfânta Vineri, nr. 10 C, D	Zalău	Urban	15

Sursa: [https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/09092021\\_servicii\\_sociale.pdf](https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/09092021_servicii_sociale.pdf)

**Observație 2.3.-**Număr mic de servicii sociale destinate PD dezvoltate de către furnizorii privați și CL. Este necesar dezvoltarea serviciilor de zi, de recuperare, de informare și consiliere în proximitate pentru persoanele cu dizabilități. Se observă o acoperire inegală în județ a serviciilor, persoanele din mediul rural au greu acces la serviciile publice și private de recuperare, informare și consiliere. Accesarea acestor servicii poziționate după cum se observă în orașe, presupune efort, timp și efectuarea navetei de către persoana cu dizabilitate/aparținători, care se face dificil mai ales pe fondul lipsei unei rețele de transport accesibilizată și în situația înregistrării unei deficiențe în accesibilizarea clădirilor de utilitate publică conform nevoilor PD (accesibilizarera este frecvent incorect realizată sau chiar lipsește).

## 2.5.Servicii DGASPC (aparatur propriu) pentru persoanele cu dizabilități

DGASPC Sălaj are în organigramă și oferă servicii PD prin următoarele servicii: Serviciul de evaluare complexă a persoanei adulte cu handicap, Biroul Managementul de Caz pentru Adulți cu Dizabilitate, Monitoriz.Serv.Sociale și Asistență Persoane Vârstnice

### **2.5.1.Serviciul de evaluare complexa a persoanei adulte cu handicap**

*Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap (SECPAH) este conform Hotărârii Consiliului Județean Sălaj nr.86 iunie 2021 privind Organigrama și statul de funcții al DGASPC, un serviciu care face parte din structura DGASPC Sălaj. Serviciul își exercită atribuțiile conform Regulamentului de Organizare și Funcționare al DGASPC și conform actului de înființare al DGASPC Sălaj, Hotărârea Consiliului Județean Sălaj nr.116/2004. În consecință SECPAH este un serviciu cu atribuții, metodologie și principii de funcționare bazate pe prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor acestei legi.*

#### **2.5.1.1.Atribuții SECPH**

**Serviciul de Evaluare Complexa a Persoanelor Adulte cu Handicap (SECPH) are următoarele atribuții:**

- a) efectuează evaluarea/reevaluarea complexă a adultului cu dizabilitate, la sediul propriu sau la domiciliul persoanei;
- b) întocmește raportul de evaluare complexă pentru fiecare persoană cu dizabilitate evaluată;
- c) recomandă sau nu încadrarea, respectiv menținerea în grad de dizabilitate a unei persoane, precum și programul individual de reabilitare și integrare socială a acesteia;
- d) întocmește planul de recuperare al persoanei cu dizabilitate întocmit de managerul de caz;
- e) întocmește raportul de evaluare complexă și face recomandări comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu dizabilitate;
- f) recomandă măsurile de protecție a adultului cu dizabilitate, în condițiile legii;
- g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

Similar altor servicii sociale și acest serviciu are ca scop **promovarea și implementarea drepturilor persoanelor cu dizabilități** așa cum sunt ele definite în documentele internaționale (Convenția ONU) și în pachetul legislativ intern, a cărui bază este **Legea 448/2006**.

Aceste documente menționează cu claritate nevoia de participare socială și de egalizare a șanselor pentru persoanele cu dizabilitate, ca mijloace de promovare a drepturilor omului. Identificarea și aprecierea gradului de dizabilitate se fac prin raportare la *Clasificarea internațională a dizabilităților și a sănătății ICF 2001*, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății. Aceasta ia în considerare deficiența (afectarea), ca **limitare a activității și restricțiile de participare socială ale persoanei respective**. Simpla prezență a unei condiții de sănătate

(boli, afecțiuni etc.) este o premisă, dar aceasta nu conduce obligatoriu la dizabilitate. **Diagnosticul medical în sine nu este suficient pentru a fundamenta încadrarea într-o categorie de dizabilitate, el trebuie corelat cu evaluarea psiho-socială.**

În concluzie, la evaluarea stării de dizabilitate a persoanei alături de stabilirea gradului de disfuncționalitate a organismului (deficiența), se iau în considerare și factorii de mediu, inclusiv cei familiali, calitatea educației/capacitatea profesională, măsurile luate de familie, posibilă neglijare/abuzare, precum și factorii personali. În absența familiei se evaluează particularitățile mediului substitutiv (persoanele instituționalizate). Se analizează atent ponderea acestor factori în constituirea/menținerea dizabilității. Atât în procesul evaluării medico-psihosociale, cât și în luarea deciziilor privitoare la persoana cu dizabilitate se are în vedere să fie respectate principiile asistenței sociale, drepturile persoanei cu dizabilitate precum și principiile parteneriatului cu familia. Acestea sunt aplicate în raport cu vârsta și gradul de autonomie personală/gradul de discernământ, capacitatea de exercițiu ale persoanei cu dizabilitate.

#### **2.5.1.2. Misiunea serviciului:**

Evaluarea și încadrarea într-un grad de dizabilitate nu este un obiectiv în sine, activitatea serviciului trebuie să ducă la **creșterea calității vieții persoanei cu dizabilitate, prin îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire și intervenții personalizate cu scop recuperator și de facilitare a integrării sociale.** Acestea se concretizează în **Programul de reabilitare socială elaborat** pe baza raportului de evaluare complexă. Programul este pus în practica de familie și de instituțiile competente, furnizoare de servicii (de recuperare, medicale, sociale, educaționale etc.), cu implicarea activă a persoanei cu dizabilitate, în funcție de capacitățile de autonomie personală a persoanei cu dizabilitate.

MISIUNEA serviciului constă în: promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate în vederea integrării sociale a acestora și protecția împotriva oricăror forme de discriminare în viața socială, profesională, politică, culturală, familială etc. Serviciul prin acțiunile lui își dorește înlăturarea barierelor de excludere, discriminare și promovarea unui mediu pentru persoanele cu dizabilitate în care acestea să aibă același drepturi și obligații ca și oricare, alți cetățeni.

De asemenea serviciul are ca obiectiv facilitarea punerii în practică a **drepturilor** ce li se cuvin persoanelor cu dizabilitate.

#### **2.5.1.3. Activități și metode utilizate**

➤ În vederea îndeplinirii misiunii și realizării atribuțiilor care îi revin conform ROF-ului instituției SEVPD desfășoră următoarele tipuri de activități:

**a) Identifică** persoanele cu dizabilități care necesită încadrare într-un grad de dizabilitate în urma solicitărilor

- directe;
  - referințelor din partea specialiștilor care vin în contact cu persoanele cu dizabilități ;
  - sesizărilor din oficiu;
- b) Efectuează **evaluarea/reevaluarea** complexă a persoanelor care solicită încadrarea în grad de handicap, domiciliată în județ, la sediul propriu al DGASPC sau la domiciliul persoanei;
- Realizează evaluările/reevaluările medicale conform criteriilor de încadrare în grad de handicap pentru persoanele care solicită încadrarea în grad de handicap;
  - Realizează evaluările/reevaluările sociale pentru persoanele care solicită încadrarea în grad de handicap;
  - Realizează evaluările/reevaluările psihologice pentru persoanele care solicită încadrarea în grad de handicap;
- c) Întocmește **raportul de evaluare complexă** pentru fiecare persoană evaluată și propune încadrarea/neîncadrarea, respectiv menținerea încadrării în grad și tip de handicap a unei persoane;
- d) **Recomandă sau nu încadrarea**, respectiv **menținerea în grad** de handicap a unei persoane, precum și programul individual de reabilitare și integrare socială a acesteia;
- e) Stabilește împreună cu persoana cu handicap **planul individual de servicii** întocmit de managerul de caz/responsabilul de caz;
- f) Informează și stabilește **orientarea profesională a adultului cu handicap**, după caz;
- g) Realizează evaluările privind nivelul de instruire, orientarea școlară și vocațională a persoanelor cu handicap;
- h) Transmite *Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap*, prin *Serviciul Secretariat Comisie de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap*, dosarele persoanelor care au fost evaluate în vederea încadrării în grad de handicap;
- i) Instrumentează dosarele persoanelor cu handicap care solicită **acordarea unei măsuri de protecție**;
- j) Evaluează persoanele cu handicap și **propune** Comisiei de evaluare, **acordarea măsurii** de protecție corespunzătoare;
- k) Transmite *Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap*, prin *Serviciul Secretariat Comisie de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap*, dosarele persoanelor cu handicap pentru care s-a propus o măsură de protecție;
- l) **Evaluează nevoile persoanelor cu handicap** în vederea identificării, stabilirii și acordării serviciilor comunitare existente;
- m) Asigură realizarea demersurilor privind **reevaluarea persoanelor** adulte cu handicap-
- n) Realizează activități de **informare despre drepturile și obligațiile** persoanelor cu handicap;

o) Realizează activități și servicii de **informare și consiliere pentru persoanele cu handicap și familiilor acestora;**

#### **2.5.1.4. Etape în solutionarea unui caz (traseu)**

**Solutionarea unui caz presupune efectuarea următoarelor etape:**

a) Informarea inițială a persoanei: online, telefonic, direct etc.

b) Întocmire **cerere solicitant & fișe de înregistrare**. Cererea solicitantului și fișa de înregistrare se completează la sediul DGASPC de către solicitant/SPAS;

c) Întocmire **documentație-dosar**. Pentru eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate **dosarul va cuprinde:**

- Cerere tip;
- Certificat de încadrare în grad de dizabilitate (pentru persoanele care au mai fost încadrate în grad);
- Referat de la medicul specialist;
- Scrisoare medicală de la medicul de familie;
- Alte documente medicale: ex. bilete de externare din spital, rețete, scrisori medicale, radiografii, tomografii, buletine de analiză etc.;
- Ancheta socială de la primăria de domiciliu;
- Acte de identitate- copie *BI/CI*;
- Decizie de pensionare (pensie limită de vârstă sau pensie de invaliditate cu specificarea datei de revizuire);
- Adeverințe de venit de la angajator/taloane pensie/Certificat fiscal/adeverință de la finanțe pentru persoanele fără venit;
- Fișa psihologică-formular tip (pentru persoanele cu afecțiuni psihice/mentale).

**2.5.1.5 Analiză activitate & beneficiari serviciu:** pentru anul 2021, până la data de 31 august 2021 personalul serviciului a instrumentat un număr de **3633 de dosare**. Situația beneficiarilor serviciului în urma activității de evaluare complexă psiho-socio-medicală se prezintă astfel:

*Tabel 2.3 Situație dosare instrumentate: cazuri noi și revizuirii*

Cazuri noi și revizuirii	Total	Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mental	Psihic	Asociat	HIV/ SIDA	Boli rare	Surdo cecitate
ne încadrare	72	12	30	3	12	3	6	6	0	0	0
usor	21	2	7	0	2	4	1	4	1	1	0
mediu	334	94	135	1	13	55	20	13	3	3	0

accentuat	1812	387	983	10	167	99	95	67	10	10	0
grav fara asistent personal	114	31	35	0	3	25	3	15	2	2	0
grav cu asistent personal	1280	357	279	6	102	372	57	100	7	7	0
grav cu indemnizatie de insotitor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
grav fara indemnizatie de insotitor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
total	3633	874	1469	20	299	558	182	205	23	23	0

*Sursa: baza de date DGASPC Salaj-Programul D-SMART*

**Observatie 2.4.**-Se constată eficiența activităților de informare și consiliere, de la nivelul DGASPC și nivelul SPAS-urilor prin faptul că doar un procent de sub 1 %, mai exact 0,96% , procent ce reprezintă un număr de 72 de cazuri din totalul de 3633 de dosare instrumentate în anul 2021, de persoane au primit în urma evaluării raspunsul de “**neîncadrare**” într-un grad de handicap.

### **2.5.2. Biroul Managementul de Caz pentru Adulții cu Dizabilitate, Monitorizare Servicii Sociale și Asistență Persoane Vârstnice**

Acest serviciu functioneaza conform organigramei în cadrul DGASPC Sălaj și are următoarele **atribuții**:

- asigură, pentru relațiile directe cu persoanele cu handicap auditiv ori cu surdocecitate, **interpreți autorizați** ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate;
- primește și **înregistrează solicitările de servicii sociale** formulate de persoanele beneficiare, reprezentanții legali ai acestora, precum și sesizările altor persoane/instituții/furnizori privați de servicii sociale privind persoane/familii/grupuri de persoane aflate în dificultate
- coordonează, monitorizează și evaluează serviciile sociale** aflate în administrare proprie a DGASPC Sălaj;
- evaluează persoanele cu handicap sau persoanele vârstnice, orice persoană aflată în dificultate și **aproba accesul acestora la o formă de protecție rezidențială**; asigură preluarea în regim de urgență, evaluarea, consilierea și orientarea persoanelor cu dizabilități/PV în situații de abuz, neglijare și trafic;
- supervizează modul de organizare a activităților de **recuperare, reabilitare** precum și a tuturor acestor tipuri de activități din cadrul centrelor de tip rezidențial pentru adulții cu handicap sau pentru persoane vârstnice cu dizabilități, verificând concordanța dintre evaluarea nevoilor beneficiarilor și planul individualizat de servicii;

- reevaluează trimestrial sau ori de câte ori este nevoie persoanele adulte cu handicap sau persoanele vârstnice cu dizabilități, în dificultate din instituții și din baza de date (care cuprinde **dosarele în așteptare în vederea admiterii într-o instituție de tip rezidențial**);
- preia cererile depuse de către persoanele cu handicap sau aparținători în vederea acordării **indemnizației lunare în schimbul asistentului personal**, precum și avizarea angajării;
- preia documentele necesare **eliberării rovinietelor** persoanelor cu handicap îndreptățite și a documentelor de călătorie;
- preluarea documentelor de la persoanele încadrate în grad de handicap și transmiterea către ANDPDCA, în vederea obținerii **dispozitivelor asistive**;
- oferă informare/consultare în domeniul asistenței sociale și colaborează cu alte instituții responsabile pentru a facilita accesul persoanelor la accesarea drepturilor specifice, conform legislației;
- asigurarea activităților de monitorizare, statistică și de sprijin în întocmirea documentațiilor aferente primirii de către persoanele cu dizabilitate a drepturilor financiare ce li se cuvin;

**Observatie 2.4**-Dreptul la asistență socială sub formă de servicii sociale se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, pe baza actelor doveditoare, în condițiile prevăzute de lege.

### **2.5.3. Secretariatul comisiei de evaluare a persoanelor cu dizabilitate adulte**

Acest serviciu are ca atribuții principale:

- asigurarea lucrărilor de secretariat ale comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu dizabilitate;
- întocmirea și transmiterea *ordinei de zi* membrilor comisiei de evaluare și data de desfășurare a lucrărilor în baza *convocatorului* semnat de președintele acesteia;
- ținerea unei evidențe a desfășurării ședințelor;
- întocmește procesele – verbale privind desfășurarea ședințelor;
- **centralizarea cererilor** depuse de persoanele cu dizabilitate și predarea spre analiză serviciului de evaluare complexă;
- **înregistrarea dosarelor** persoanelor cu dizabilitate solicitante în registrul propriu de evidență, după evaluarea de către serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilitate;
- **asigurarea transmiterii dosarelor** la comisia de evaluare, însoțite de raportul de evaluare complexă cu propunerea de încadrare în grad de dizabilitate și programul individual de reabilitare și integrare socială întocmit de serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilitate;



- **redactarea certificatelor** de încadrare în grad de dizabilitate, planul individualizat de servicii/planul de recuperare, certificatele de orientare profesională și hotărârile comisiei de evaluare în termen de cel mult 3 zile de la data la care a avut loc ședința;
- **redactarea altor documente** eliberate de comisia de evaluare;
- transmiterea către persoana cu dizabilitate solicitantă a documentele aprobate de **comisia de evaluare** (certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, program individual de reabilitare și integrare socială și certificatul de orientare profesională);
- asigurarea informării/îndrumării și consilierea în plan social, profesional și medical a persoanei cu dizabilitate;
- sprijinirea activității de reevaluarea periodică a persoanei care necesită încadrarea într-o categorie de persoane cu dizabilitate;
- gestionarea, păstrarea documentației întocmită de comisie, analizează informațiile și datele în vederea elaborării de prognoze/ programări pentru perioada următoare.
  - De asemenea la nivelul Consiliul Județean Sălaj funcționează **Comisia de evaluare a persoanelor cu dizabilitate adulte, structură cu o activitate decizională în emiterea certificatelor** de încadrare într-o categorie de persoane cu dizabilitate. Comisia stabilește încadrarea în grad de handicap și după caz, orientarea profesională a adultului cu handicap, capacitatea de muncă; stabilește măsurile de protecție a adultului cu handicap, în condițiile legii.

## **2.6. Prestații sociale**

Persoanele cu dizabilitate beneficiază de anumite prestații sociale din partea statului , dar acestea nu sunt pe deplinacompaniate de accesibilizarea mediului fizic și de măsuri reale de protecție activă. Începând cu data de **1.01.2019** la plata prestațiile sociale pentru persoanele cu dizabilități au intervenit modificări în sensul că acestea se asigură de către AJPIS SĂLAJ, conform **Hotărârii nr. 1019/2018** . **În acest sens** AJPIS Sălaj are următoarele atribuții:

- Întocmire **decizie de plată a prestațiilor sociale**;
- **Plata drepturilor bănești** cuvenite persoanelor cu dizabilități;
- Întocmire **decizie de suspendare** a plății prestațiilor sociale;
- Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de prestații sociale după data de 1.01.2019;
- Eliberarea la cererea persoanei cu dizabilitate de **adeverinte** privind cuantumul indemnizațiilor/drepturilor bănești;
- **Plata sumelor returnate** prin poșta care se cuvin persoanei cu dizabilitate;
- Eliberarea adeverințelor solicitate de sotul supraviețuitor, copii, părinți sau în lipsa acestora altor moștenitori în condițiile dreptului comun în vederea ridicării drepturilor bănești ale persoanelor cu dizabilități decedate;
- Întocmire **decizie de încetare a plății prestațiilor sociale**.

Conform *Hotărârii nr. 1019/2018 și a Legeii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, după transferul unor atribuții privind persoanele cu dizabilități către AJPIS*;

În sinteză menționăm că în urma schimbărilor legislative DGASPC Sălaj oferă următoarele servicii persoanelor cu dizabilități în vederea obținerii de către aceștia a drepturilor ce li se cuvin:

- Formularele și sprijin în depunerea documentației de **evaluare/reevaluare** în vederea încadrării într-un grad de handicap;
- Servicii pentru certificatul de încadrare în grad de handicap și a anexelor acestuia ;
- DGASPC are obligația să emită dispozițiile de acordare /încetare a drepturilor persoanei cu handicap, în care se specifică modalitatea de plată a prestațiilor sociale (cont bancar sau mandat postal) ;
- Transeferul dosarului medical și administrativ în cazul schimbării domiciliului persoanei cu dizabilitate în alte județe;
- preluare documente pentru eliberarea **Cardului European pentru Dizabilitate**;
- Emiterea de **adeverințe de către PD** la cerere: burse/studii, subvenție încălzire, asigurare CASS, alte situații;
- Preluare documentații pentru obținerea **rovinetei de către PD**;
- Preluare documentații pentru obținerea **legitimației de transport urban, biletul unic** de transport interurban (tren, autobuz) sau documentele privind decontarea carburantului în situația utilizării autoturismului propriu/al familiei pentru deplasare a PD , începând cu anul 2021.
- Informații și sprijin în întocmirea documentațiilor privind **dobânzile subvenționate** din bugetul de stat pentru **credite**;
- Preluarea documentației pentru întocmirea **Acordului pentru asistent persoană** sau a indemnizației lunare;
- Preluarea dosarelor și a **cererilor de instituționalizare** în centrele rezidențiale de asistență și protecție din structura DGASPC Sălaj;

**Observație 2.5.**-Persoanele cu grad de dizabilitate grav, îngrijite în familii pot beneficia de asistent personal care este, de regulă, un membru al familiei sau o rudă, angajată de către UAT-ul în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilitate. Marea majoritate a persoanelor cu dizabilitate nu au asigurate, în mod curent, nici un fel de servicii. Serviciile existente sunt slab diversificate, insuficiente, acoperite în mod aleatoriu astfel că intervenția din punct de vedere social are un caracter lacunar în special în mediul rural. Personalul din cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu dizabilitate este insuficient din punct de vedere numeric și al pregătirii .

**Observație 2.6-** Accesul la educație, asistența medicală, încadrarea în muncă, transportul public, condițiile de locuit și de mișcare în mediul fizic reprezintă domenii insuficient rezolvate de autoritățile publice locale. În prezent, cu excepția unui număr foarte redus de interpreți mimico-gestuali, înregistrarea tehnicii de tipar- braille și a tehnicilor de înregistrare audio-video, nu există sisteme, servicii și tehnologii de acces la informații și comunicare care să acopere nevoile persoanelor cu dizabilitate senzorială (auditiv și vizual). Astfel, persoanele cu dizabilitate reprezintă în continuare un grup extrem de vulnerabil afectat de sistemele de comunicare, care induce un risc crescut al excluziunii sociale.

**Observație 2.7.-** Se constată apariția tot mai frecventă de dificultăți la personalul din serviciile pentru PD, a problemelor cauzate de: stres, efort psihic prelungit și rutina profesională pe o perioadă lungă de timp în special la personalul care lucrează direct și perioade lungi de timp cu PD și la asistenții personali/persoanele care au în îngrijire persoane cu dizabilități; ca urmare a lipsei exersării și nedezvoltării abilităților ce țin de căutarea unui loc de muncă/de dezvoltarea profesională apare o *rigiditate, plafonare* în capacitatea de reconversia profesională, de identificare a unui nou loc de muncă, o uzura psihică și fizică accentuată, a persoanelor care lucrează cu PD; apar dificultăți de raportare ale persoanelor care au avut în îngrijire mult timp PD la cerințele actuale pe piața muncii, impediment cauzat și de cerințele la angajare care au ca și criteriu vârsta și experiența profesională anterioară; insuficienta dezvoltare a abilităților tehnice/comunicare /sociale a persoanelor care au lucrat mult timp cu PD etc.

---

**CAPITOLUL III**  
**REZULTATELE STRATEGI ANTERIOARE ,**  
**PERIOADA 2014-2020**

**3.1. Funcționarea, dezvoltarea/restructurarea/reorganizarea serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități**

Perioada 2014-2021 a fost o perioadă complexă, dificilă, caracterizată printr-un amplu proces de schimbare, determinat de activitățile de: *reabilitare/restructurare/reorganizare și licențiere* a instituțiilor de protecție pentru persoanele cu dizabilități din județ și de modificările/completările/actualizările reglementărilor legislative specifice protecției persoanelor cu dizabilități.

S-a continuat **diversificarea/modernizarea serviciilor** sociale, astfel în această perioadă s-a menținut funcționarea, reabilitarea serviciilor existente, și s-au dat în folosință /construit prin programe de finanțare nerambursabilă servicii noi, pentru persoanele cu dizabilități localizate în Șimleu Silvaniei și Nușfalău.

În vederea dezvoltării capacității *sistemului județean de asistență și protecție socială*, astfel încât sistemul să poată oferi servicii de calitate conform normelor legislative și conform nevoilor reale, identificate și exprimate în cadrul grupurilor vulnerabile, DGASPC Sălaj a accentuat și continuat **activitatea de atragere de fonduri nerambursabile**, începută în perioada strategiilor anterioare. Astfel s-a finalizat în perioada 2014 -2015 prin finanțare nerambursabilă implementarea proiectelor cu titlul:

a) *Restructurarea Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane cu Dizabilitate (CITOPH) Bădăcin*, în valoare de 999.000 euro, din care 11% contribuția Consiliului Județean Salaj. Proiectul a primit finanțare în cadrul *Programului de Incluziune Socială* componenta Persoane cu Dizabilitate (program finanțat de către BDCE). Proiectul a avut ca scop, restructurarea CITOPH Bădăcin, singura unitate din județ de tip clasic, care a avut la data scrierii proiectului peste 100 de beneficiari. Prin proiect s-a construit un centru de tip Centru de Îngrijire și Asistență (CIA), în localitatea Nușfalău, pe un teren oferit gratuit de către Consiliul Local Nușfalău. În acest centru au fost transferate 50 de persoane adulte cu dizabilitate neuropsihiatrică, cu abilități de viață scazută din CITO Bădăcin. De asemenea în urma restructurării CITO Bădăcin s-au înființat 2 Locuințe Protejate (LP) cu o capacitate de 12 locuri, în spațiile rămase libere ca urmare a transferării a 50 de beneficiari la CIA Nușfalău. Beneficiarii LP sunt persoane cu dizabilitate, care au un grad de independență mai crescut de integrare

profesională. CIA Nușfalău a devenit funcțional și integrat în sistemul județean de asistență socială în primul trimestru al anului 2014;

b) Înființarea prin finanțare nerambursabilă a unui **Centru Social Multifuncțional** pentru tineri (construcție nouă) cu o capacitate de 10 locuri, pentru tinerii dezinstituționalizați cu dizabilități, în localitatea Șimleu Silvaniei, care oferă cazare și servicii de consiliere vocațională. Valoare proiect: aproximativ 250.000 euro;

c) S-au realizat investiții în reabilitarea/recompartimentarea/modernizarea/dotarea imobilelor unde funcționează centrele de asistență și protecție pentru persoanele adulte cu dizabilitate din locațiile: Crasna, Jibou, Boghiș, Bădacin și Ileanda;

d) În perioada 2014-2021 *Consiliul Județean Sălaj* a finanțat și implementat cu sprijinul de specialitate a DGASPC Sălaj *Programul anual de finanțare a activităților de asistență socială prestate de culte în județul Sălaj care are ca scop oferirea de servicii de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice, și copiilor/tinerilor cu dizabilități furnizate în parteneriat cu instituțiile de cult și ONG-uri*. Au fost angajați în acest program ca și îngrijitori la domiciliu PV, respectiv specialiști care lucrează cu copiii/tinerii cu dizabilități un număr de aproximativ 37-40 de persoane/an, care au oferit servicii unui număr de peste 300 de persoane/an dintre care un procent semnificativ sunt persoane încadrate într-un grad de dizabilitate.

### **3.2.Dezvoltarea capacității instituționale a DGASPC Sălaj și prestarea serviciilor oferite beneficiarilor în perioada 2014-2020**

- Au fost reorganizate și modernizate serviciile din aparatul propriu al DGASPC Sălaj, conform cerințelor legale;
- Au fost actualizate conform noilor cerințe (art. III din HG nr. 927/2016) certificatele de încadrare în grad de dizabilitate pentru toate persoanele care dețineu încadrare în grad de dizabilitate pe perioadă nedeterminată, *permanent*, astfel s-au emis noile certificate pentru aproximativ **9914** de persoane pe parcursul anului 2017, reprezentând un procent de 67% din totalul persoanelor care dețineau un certificat de încadrare într-un grad de dizabilitate la data de 31.12.2017;
- Anual se înregistrează și sunt analizate/evaluate în **medie 45-50 de cereri de internare** în centrele de asistență și protecție pentru persoane adulte din structura DGASPC Sălaj. În funcție de locurile disponibile în centre și în funcție de gravitatea cazului acestea sunt soluționate prin internarea în serviciile specifice persoanelor cu dizabilități, în medie întră în sistemul rezidențial de protecție **14-15 persoane/an**.
- Întocmirea și avizarea Planurilor privind restructurarea CR pentru adulți din județ în anul 2020;

### 3.3.Dezvoltarea resurselor umane (specialiști, beneficiari)

- S-au desfășurat activități de dezvoltare a capacității profesionale și de dezvoltare a resurselor umane din sistem prin : organizarea/participarea la cursuri de formare și perfecționarea în specilaizări din domeniul asistenței și protecției sociale, wokshop-uri, conferințe, seminarii etc.

Tabel 3.1-situația participării la cursuri de instruire, formare, calificare 2014-2020

Nr . cr t.	Domeniu program de formare /instruire	Institutiile participante	Nr participanti	Rol DGASPC Salaj	Scop
1.	Programul INFUSE	-Persoanl UAT-uri: -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale: CZ; CTF, CP etc. -Personal Consiliul Județean Sălaj	300	Coordonator judetean al programului	Imbunatatirea capacitatii sistemului de asistenta sociala; Dezvoltare competente/ abilitati personal din asistență socială.
2.	Tehnician egalitate de sanse	-Persoanl UAT-uri: -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale: CZ; CTF, CP etc.	50	Coordonator judetean al programului	Imbunatatirea capacitatii sistemului de asistenta sociala
3.	Antreprenoriat social	-Persoanl UAT-uri: -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale: CZ; CTF, CP etc. -Tineri din centrele de plasament si din CSM-uri.	100	Partener proiect	Imbunatatirea capacitatii profesionale a personalului din asistenta sociala
4	Economie socială , Antreprenoriat /inființare SES-uri	-Persoanl UAT-uri: -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale: CZ; CTF, CP etc. -Tineri din centrele de plasament si din CSM-uri.	60	Partener proiect	Imbunatatirea capacitatii profesionale a personalului din asistenta sociala; Dobândire abilități privind înființarea de: SES, înființare firme etc.
5.	Calificare în profesii de: baby sitter, îngrijitor bătrâni, îngrijitor copii, florar etc.	-Persoanl UAT-uri: -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale: CZ; CTF, CP etc. -Tineri din centrele de plasament si din CSM-uri -Persoane cu dizabilități	60	Partener proiecte: POSDRU	Imbunatatirea capacitatii profesionale a personalului din asistenta sociala; Dobândire abilități privind înființarea de : SES
6.	Formare interpret LMG	-Personal DGASPC Sălaj; -Personal Spitalul Județean de urgență Zalau; -Persoane din ONG-uri (ANSR ); -Personal Consiliul Județean Sălaj și Primăria Zalau.	28	Colaborare cu liderul de proiect POSDRU /144/6/S/1307 95.	-asigurarea accesului la serviciile autorităților locale, serviciilor de sănătate pentru
7.	Atelier de dezvoltare a abilităților de comunicare Proiectul CSS64	-Personal ONG-uri -Persoanal DGASPC Salaj; -Persoanl servicii sociale; -Persoanl DAS Zalău	25	Partener proiect	-dezvoltare abilităților de comunicare/interațiune a specialiștilor din asistență socială cu persoanele cu dizabilități; -conștientizarea nevoilor de comunicare, relaționare specifice PD

- Desfașurarea activităților conform legislației de în vederea obținerii avizelor și a licențelor de funcționare în perioada 2016-2017 a tuturor serviciilor sociale din structura DGASPC Sălaj, respectiv de relicențiere;
- Adaptarea serviciilor la situațiile generate de pandemie și preluarea în perioada 2020-2021 a dosarelor de încadrare în grad de dizabilitate (reevaluări și cazuri noi ) prin dezvoltarea

serviciilor oferite în mediul online PD: alocarea de adrese de email pt. depunere dosare ( au fost depuse în sistem online în medie 60-68 dosare/lună), informări către UAT-uri, prelungirea valabilității unor documente, informare cetățeni prin mijloace electronice de comunicare, transmiterea rezultatelor evaluărilor/certIFICATELE prin poștă, comunicarea cu asistenții social din cadrul SAPS-urilor prin mijloace de comunicare electronice etc.) ;

- Instrumentarea/gestionarea de către serviciile juridic și economic a dosarelor de credit conform prevederilor **art. 27 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**. Persoanele cu handicap grav sau accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, în medie sunt 20-22 de dosare/an.

**Tabel nr. 3.2-Situația PD care au accesat credite în perioada 2019-2021**

An	Nr. pers. care au accesat credite	Suma pt. dobanda credite, asigurata de DGASPC SALAJ
2019	18	4599,11 lei
2020	24	4093,43 lei
2021	26	4609,28 lei

*Sursa: baza de date DGASPC Salaj-serv. economic*

Se observă o creștere graduală a numărului de persoane care beneficiază de această facilitate fiscală.

### **3.4.Alte rezultate aferente perioadei 2014-2020:**

Un rezultat care caracterizează perioada 2014-2020 este dat de îmbunătățirea colaborării, dezvoltării parteneriatului public-privat, de deschiderea DGASPC Sălaj și a Consiliului Județean Sălaj cu privire la susținere mediului privat (ONG-uri, firme etc.) în dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități și aparținători:

În perioada aferentă strategiei anterioare 2014-2020, au funcționat și s-au dezvoltat servicii sociale private destinate persoanelor cu dizabilități, furnizate de ONG-uri și s-au implementat prin colaborarea dintre instituțiilor publice și private (DGASPC, Consiliul Județean, Consilii locale -asociații, firme) proiecte ce au avut ca obiective: îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități, creșterea capacității profesionale a personului din asistență socială, dezvoltarea de noi servicii pentru PD etc. Exemple de bune practici de proiecte implementate în parteneriat public-privat (în special ONG-ori) în perioada 2014-2021:

a)*Societatea Handicapaților Zalau (SHZ)*, este prima asociație din județ, constituită încă din anul 1991 care militează pentru respectarea și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. În parteneriat cu DGASPC Sălaj asociația ZHZ a derulat în perioada 2017-2018 proiectul cu titlul: **Îmbunătățirea accesului la servicii socio-medicale pentru persoanele cu**

**dizabilității din Județul Sălaj.** Proiectul a fost finanțat de către FDSC, în cadrul Schemei de grant pentru ONG-uri, Programul de Cooperare Elvetiano-Roman (valoare 80.000 CHF, reprezentând 80% din valoarea eligibilă a proiectului), prin acest proiect Asociația și partenerul DGASPC Sălaj și-au propus ca scop să dezvolte servicii socio-medicale astfel încât să poată oferi persoanelor cu dizabilități din județul Sălaj, cu risc crescut de marginalizare și excludere socială, servicii sociale de calitate, conform nevoilor lor reale.

#### **Rezultate proiect:**

- înființarea unui **cabinet dentar accesibilizat** pentru persoane cu dizabilități, cu o componentă de servicii la domiciliu pentru persoanele cu dizabilități nedeplasabile, imobilizate la pat;
- dezvoltarea unui **atelier de ergoterapie**;
- înființarea unui **cabinet de logopedie** pentru persoanele cu tulburări de vorbire cauzate de problemele ortodontice;
- desfășurarea unei campanii de informare și conștientizare a **rolului sănătății dentare în starea de bine și în procesul de integrare socio-profesională al persoanei cu dizabilități**, și constituirea unei rețele locale de lucru cu persoanele cu dizabilități intitulată „**Îndraznește să Zâmbești!!**”

b) **Asociația Asocc** cu sediul în Baia Mare, un partener constant al DGASPC Sălaj, are ca scop dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea calității vieții pentru persoanele aflate în risc de excludere socială. În perioada 2014-2020 asociația a derulat în Sălaj proiecte care au avut ca scop creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități, dinamizarea accesului la servicii de informare, consiliere, reprezentare, implicare civică, mediere a muncii pentru PD și dezvoltare a capacității profesionale a personalului activ în domeniul asistenței sociale, exemple de proiecte:

- în anul 2015 în cadrul proiectului „*Inovare în ocupare pentru femei-voci pentru comunitate (IOF)*” POSDRU/144/6/S/130795 s-au organizat cursuri de calificare în profesia de: **Lucrător Interpret în Limbaj Mimico-Gestual**.
- pentru personalul DGASPC Sălaj s-a organizat cursul de **economie socială** în anul 2017;
- un număr de 50 de persoane din cadrul CRRN Jibou au participat în anul 2015 la cursuri de **florar** și activități de evaluare, informare, ocupare în cadrul „*Proiectului Acces Pentru Toți – Accesul Persoanelor cu Dizabilități la Ocupare Și Servicii*” POSDRU/165/6.2/S/142889.

c) **Asociației Prader Willi din România (APWR)**, are ca misiune creșterea calității vieții persoanelor afectate de Sindromul Prader Willi și alte boli genetice rare. Acțiunile asociației sunt la nivel național și european și urmăresc în mod continuu dezvoltarea de noi servicii de calitate accesibile beneficiarilor și organizarea de acțiuni în scopul extinderii rețelei sociale a persoanelor



afectate de boli rare. Asociația este acreditată legal ca și furnizor de servicii sociale din anul 2006. În perioada 2014-2020 și-a menținut și intensificat activitatea în domeniul social și a dezvoltat prin finanțări nerambursabile servicii noi pentru persoanele cu dizabilități (boli rare). În perioada 2016-2020 în cadrul Asociației a funcționat serviciul social: **Centrul de pregătire pentru o viață independentă – „Probă de Zbor”**. Acesta a urmărit îmbunătățirea calității vieții unui număr de 10 persoane cu dizabilități din Zalău și zonele învecinate (tineri și adulți) prin includerea lor în terapie, ergoterapie, activități recreative și de cunoaștere, de educare. În cazul celor 10 beneficiari s-a acordat susținerea financiară din partea Consiliului Județean prin plata parțială a salariilor pentru specialiștii implicați direct în desfășurarea activităților terapeutice și educaționale din cadrul acestui program. În prezent în componența APWR funcționează 2 servicii sociale:

- **Centrul de zi** pentru recuperarea copiilor afectați de boli rare, a celor cu tulburări din spectrul autist și alte dizabilități funcționează din anul 2011, și a fost relicențiat în anul de 2021 (LF 000786/18.03.2021). Beneficiarii centrului sunt din Zalău și localități limitrofe. Centrul NoRo asigură o gamă largă de posibilități terapeutice individuale și de grup specifice categoriei de beneficiari: terapie comportamentală, terapie senzorială, logopedie, kinetoterapie, hidroterapie, masaj, fizioterapie, ergoterapie, meloterapie, art-terapie;
- **Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități** (cod serviciu 8899 CZ-D-I), licențiat în anul 2021.

Asociația are un membru desemnat în cadrul *Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Sălaj*, acest membru are acordul de reprezentare al organizațiilor legal constituite, care au ca scop promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități din județ.

## **CAPITOLUL IV**

### **PROBLEME IDENTIFICATE/PRIORITĂȚILE**

#### **PENTRU PERIOADA 2022-2028**

#### **4. Probleme identificate**

**4.1. Problemele sociale și de sistem identificate la nivelul comunităților din județ sunt:**

- a) Creșterea numărului de persoane în vârstă cu dizabilitate, cele mai expuse apariției dizabilităților fiind categoriile de vârstă: **65-69 ani, care reprezintă 12,3 %** din totalul persoanelor cu dizabilitate, **70-74 ani (11,9%)** și **75-79 ani (10,2%)**;

- b) La copii, cea mai vulnerabilă categorie este dată de copiii cu dizabilități din grupa de vârstă **10-14 ani** (2%). Această grupă corespunde ciclului școlar gimnazial și este urmată de categoria de vârstă **9-5 ani** (de 1,8% din totalul persoanelor cu dizabilități);
- c) Creșterea numărului de persoane aflate în dificultate, cu probleme complexe asociate de : sănătate precară/boli incurabile, îmbătrânire, venituri scăzute, adicții, condiții de locuit dificile, probleme familiale, dizabilități, consum de alcool/alte substanțe/automedicație abuzivă, migrație accentuată în specia a femeilor etc.
- d) Numărul în creștere a persoanelor cu dizabilitate care locuiesc singure/fără aparținători în special în mediul rural și îmbătrânirea persoanelor din corpul asistenților personali; este necesar derularea de programe de: formare/dezvoltare/profesionalizarea rețelei de asistenți personali, inclusiv programe de formare profesională/calificare/instruire a persoanelor care au în îngrijire copii/persoane cu dizabilități în profesii complementare asistentului personal de tipul: baby sitters, îngrijitor copii, îngrijitor bolnavi la domiciliu, îngrijitor bătrâni la domiciliu, asistenți maternali pentru copii cu dizabilități, infirmieră, dezvoltare abilități – prim ajutor etc;
- e) Insuficiența dezvoltare a abilităților/competențelor specialiștilor din asistență socială și a persoanelor care au îngrijire persoane cu dizabilități, ce țin de domeniile: comunicarea și interacțiunea cu PD, nutriția PD în funcție de recomandările medicului și a dizabilității persoanei, igienă, măsuri de prim ajutor, puericultură sau geriatrie după caz, monitorizarea parametrilor stării sănătății (tensiune/puls, glicemie, saturația de oxigen, etc.), psihologia persoanelor cu nevoi speciale, pedagogie specială, competente IT, recuperare etc.
- f) Deficiență în asigurarea utilităților (apă, canal, rețea de electricitate) în special în mediul rural/comunități de romi, situație care determină dificultăți AP în îngrijirea persoanei cu dizabilitate iar persoanelor cu dizabilitate le produce o stare de sănătate precară și probleme acute de igiena și deratizare în comunitățile rurale și cele de romi din orașe (în primul rand probleme de funcționare a utilităților: întreruperea furnizării de apă, electricitate, gaz, management defectuos al deșeurilor etc..) .
- g) Un număr semnificativ de persoane, în special în comunitățile de romi, cu actele expirate, sau fără acte de identitate, copii cu nașterea neînregistrată și copii fără certificate de naștere care nu pot beneficia de drepturile sociale cuvenite, inclusiv de diagnosticare și obținerea certificatului de dizabilitate, unde este cazul;

- h) Creșterea cazurilor de violență în familie și de abuzuri asupra persoanelor cu dizabilități, mai ales în perioadele de criză: economică, pandemie, care a perturbat activitatea de monitorizare a îngrijirii, a scăzut calitatea vieții, gradul de accesare a serviciilor de recuperare/tratament etc;
- i) Probleme privind identificarea și păstrarea unui loc de muncă a persoanelor cu dizabilități și dificultăți în accesarea de programe de formare profesională/calificare/asistare la locul de muncă etc.;
- j) Discrepanță între cerințele tot mai complexe din partea angajatorilor, în plus față de calificarea specifică postului se solicită abilități/competențe vocaționale cât mai diverse (cunoștințe operare PC, limbă străină, permis de conducere, rezistență la stres și efort prelungit,etc.) și se caută persoane care au un grad crescut de inteligența emoțională/socială, așteptări în creștere din partea angajatorilor ca și capacitățile persoanelor cu dizabilități să fie diverse, ca angajatul să fie competitiv-eficient;
- k) Dependența anumitor categorii de persoane cu dizabilitate și a familiilor acestora față de sistemul de protecție socială deși severitatea dizabilității, restantul funcțional ar permite dezvoltarea abilităților de viață independentă și integrarea socială, profesională a acestor persoane (lipsa centrelor de zi de dezvoltare a vieții independente);
- l) Generarea la aparținători/persoanele care au avut perioade lungi de timp în îngrijire PD a unei interdependențe: financiare (familie-persoană cu dizabilitate), sociale, psiho-emoționale și apariția în timp la aparținători/asistenți personali a unor paterenuri caracterizate prin incapacitatea de a se dezvolta socio-profesional, dificultăți în adaptarea la situații noi, în însușirea unor profesii, de adaptare la grupuri noi, la un nou loc de muncă, o stare a sănătății degradată etc..
- m) Insuficienta implicare și neacoperire a cu servicii destinate PD, la nivelul comunităților locale/autoritatilor locale, ONG-urilor. Ofertă foarte redusă privind serviciilor de tip centre de zi și centre de recuperare pentru persoanele adulte/tinere cu dizabilități, și existența unui număr foarte mic de furnizori/servicii sociale private în județ (Asociația Down Sindrom Cehu Silvaniei, Asociația Prader Willi din Romania, ZHZ Zalau) care au dezvoltat servicii, lipsa grupurilor de suport, lipsa unui serviciu de tip –echipa mobilă etc.;
- n) Nu exista nici un serviciu înființat de UAT-uri destinat persoanelor adulte cu dizabilitati, este necesar dezvoltarea de servicii în orașe și în UAT-urile mai dezvoltate: în care sunt număr mare de persoane cu dizabilități, și în care se pot identifica/recruta mai ușor resursa umană necesară implementării de proiecte și servicii pentru PD ect.;

- o) Nu am identificat deși am desfășurat o activitate susținută în acest sens, **terenuri** sau **imobile** eligibile din punct de vedere al accesibilității în comunitate în vederea realizării de servicii de tip LP, CZ pentru persoanele cu dizabilități, centru de criză/respiro, etc. Terenurile și clădirile disponibile din partea autorităților locale pentru înființarea de servicii destinate PD sunt adesea în mediul rural, unde asigurarea utilităților, resursele umane, accesul la alte servicii de educație, de recuperare, de sănătate și ocupare este foarte greu de realizat și depășesc cu mult sumele care ar putea fi accesate prin programele de finanțare.
- p) Insuficiență în consilierea, stimularea (facilități fiscale, subvenții, programe de finanțare, credite etc.) și oferirea unui suport legal adecvat pentru angajatori cu privire la angajarea persoanelor cu dizabilitate și realizarea de locuri de muncă asistate etc.;
- q) Deficit de personal în sistemul de asistență socială în special în ce privește managementul de caz și specialiști insuficienți în domeniile științelor socio-umane, în recuperare, consiliere profesională/ocupare a PD, monitorizare servicii, etc.;
- r) O dinamică accentuată a schimbărilor de legislației, a reglementărilor legale, specifice PD și asistenței sociale, care afectează armonizarea serviciilor, a procedurilor de lucru cu potențialul RU, cu infrastructura serviciilor sociale, cu celelalte sisteme de complementare asistenței sociale: educație, sănătate, ocupare, recuperare etc.
- s) Grad de vulnerabilitate crescut a persoanelor cu dizabilități în fața unor dezastru situații de criză: incendii, seisme, alunecări de teren, inundații, pandemie Covid-19 (alte riscuri de sănătate publică) conflicte armate etc. Lipsa unor căi de evacuare accesibilizate, semnalizări specifice, intervenții rapide specifice la clădirile publice, clădiri pentru locuit. Marea majoritate a persoanelor cu limitări severe și o bună parte dintre persoanele cu unele limitări ar reuși cu dificultate sau nu ar reuși deloc pe cont propriu să ia măsuri în situații de risc și urgență, cum ar fi ieșirea din locuință sau din clădire, deplasarea până la un loc sigur sau apelarea serviciilor de urgență.

#### **4.2. Nevoi identificate în cadrul DGASPC Sălaj**

- a) Lipsa în structura proprie a unor servicii sociale de tip *Centru de criză*, pentru persoanele cu dizabilități, în care PD sa fie îngrijite pe perioadă determinată, pâna la soluționarea cazului: transfer într-o unitate de protecție de tip rezidențial, integrare în familie, integrare profesională, protecție în centre de zi, centre de recuperare, identificarea.

- b) *Numărul mare de solicitari de internare* în unitățile de protecție a persoanelor cu dizabilități (45-50 /an) în raport cu locurile disponibile în centre;
- c) *Lipsa serviciilor rezidențiale (publice)* de protecție destinate persoanelor vârstnice cu dizabilități și numărul insuficient de servicii sociale private destinat acestei categorii de persoane aflate în dificultate, în contextul înregistrării unei îmbătrâniri accentuate a populației în special în mediul rural;
- d) Lipsa unui *serviciu de tip respiro* pentru persoanele cu dizabilități îngrijite în familie și la asistenți maternali (AM); Lipsa acestui serviciu determină incapacitatea unui asistent personal să își efectueze concediilor de odihnă, boală, situații care duc la o uzură psihică și fizică accentuată la această categorie de personal.
- e) Dificultăți în interacțiunea directă a specialiștilor cu persoanelor cu dizabilități datorită contextului pandemic (Covid-19) în anii 2020-2021;
- f) Dificultăți în ce privește informarea și diseminarea informațiilor cu privire la serviciile oferite, drepturile/obligațiile beneficiarilor, proiectele desfășurate, lipsa unor campanii de informare și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități etc.;
- g) Lipsa serviciilor integrate, destinate persoanelor cu dizabilități și dificultăți în accesarea de servicii complementare pentru persoanele cu dizabilități care în plus față de dizabilitate se confruntă cu diferite probleme (sărăcie, nivel scăzut al educației, etc.), diverse fobii și diferite tipuri de adicții (uneori asociate ): alcool, droguri, jocuri de noroc, dependența de medicație a pers. cu dizabilități și automedicație abuzivă, administrarea greșită fără supraveghere de specialitate a tratamentelor prescrise de medici, dependență față de mediul virtual, alte dependențe etc.
- h) Lipsa în structură serviciilor specializate care să ofere servicii protective de: consiliere, cazare unde este cazul (lipsuri privind locuințele sociale pentru PD, adăposturi de urgență), consiliere psihologică, asistență juridică, servicii de suport, persoanelor cu dizabilități victime ale, evacuarilor, calamităților care le lasă fără adăpost, victime ale tranzacțiilor imobiliare ilegale/înșelăciuni) etc.
- i) Insuficiența dezvoltare a serviciilor de consiliere și de monitorizare a drepturilor copiilor cu dizabilități și a persoanelor adulte cu dizabilități care se confruntă cu situații de: abuz, trafic de persoane, victime ale pornografiei/prostituție, exploatarea economică (puse la cerșit, privări economice-utilizarea neadecvată a veniturilor persoanei cu dizabilități, punerea să efectueze diferite munci care depășesc capacitățile fizice/psihice a PD, munca la negru,

discriminare la locul de muncă etc.), evacuări, accidente, diverse înșelăciuni, inclusiv în mediul online etc;

- j) Servicii sociale pentru persoane cu dizabilități din structura DGASPC Sălaj care necesită reorganizare, reabilitare, extindere, modernizare și echipare. Cu toate că au beneficiat în ultimii ani de astfel de intervenții, datorită numărului mare de beneficiari și a tipologiei acestora se observă o utilizare excesivă și necorespunzătoare și astfel uzura și degradarea clădirilor, a utilităților/echipamentelor/dotărilor se instalează mai rapid;
- k) Numărul insuficient de specialiști în asistență și protecție socială, necorelare între cerințele standardelor în domeniu, volumul și metodologia de muncă și numărul de angajați;
- l) Deficit în ce privește serviciile de mediere a muncii și integrare profesională pentru persoanele cu dizabilități, lipsa unor locuri de muncă adaptate/asistate etc.
- m) Peste 75% din UAT-uri sunt reticente în ceea ce privește dezvoltarea de servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități, existând teama incapacității de susținere financiară a acestor servicii, probleme privind asigurarea personalului, reticiență/teamă din partea cetățenilor față de dezvoltarea și funcționarea de servicii pt PD în comunitatea lor ;
- n) Dificultăți în procesul de **dezinstituționalizare, al persoanelor cu dizabilități**: majoritatea beneficiarilor nu sunt vizitați de către familii, sau nu au deloc familii, nu sunt sprijiniți de către acestea, sau în cazurile unde au familii, familiile nu ar putea asigura condiții de trai, tratament, supraveghere și de locuit pentru o persoană cu dizabilitate;
- o) Beneficiarii centrelor rezidențiale au un nivel scăzut de școlarizare, 17% din totalul beneficiarilor din serviciile rezidențiale din județ au doar clase primare, sau sunt neșcolarizați (un număr de 122 de PD, care reprezintă aproximativ 28% din totalul PD instituționalizate);
- p) Cronicizarea, sedimentarea efectelor negative complexe și de durată, cauzate de perioadele lungi de internare în centre rezidențiale ale PD, existența unui procent semnificativ de beneficiari care sunt încă de la naștere instituționalizați, și crescuți prin spitale/centre de recuperare și care provin din case de copii, nu au familii și care în urma instituționalizării a unui timp îndelungat din viața lor, sau chiar toată viața prezintă abilități de viață extrem de reduse, capacitate de integrare scăzută, incapacitate de a interacționa, de a se adapta la situații din afara centrelor, comportament stereotip și afecțiuni mentale/psihice (fobii, tulburări din sfera socială/comportament, depresii, o stimă de sine scăzută și o rezistență crescută la schimbare, autoagresiuni, dependențe etc.).

- q) Pentru tinerii cu dizabilități care ies din sistemul de protecție, și nu au familii care să-i sprijine, este foarte greu să se identifice soluții de integrare socială, și se apelează ca unică soluție transfer în centrele pentru adulți pentru cei cu limitări severe sau la centrul cu destinație multifuncțională din Șimleu Silvaniei/10 locuri –capacitate, pentru tinerii care au limitări moderate și un potențial de integrare socio-profesională mai crescut;
- r) Nedisponerea de către DGASAPC Sălaj și imposibilitatea identificării deși s-au făcut repetate acțiuni de identificare a unor terenuri și/sau imobile eligibile pentru a fi transformate în locuințe protejate;
- s) Condiții de eligibilitate ale programelor de finanțare și normelor de avizare privind locațiile necesare înființării de servicii de tip Centru de criză/respiro, locuințe protejate pentru PD greu de îndeplinit, de exemplu: identificarea de locații ușor accesibile situate în zone centrale, cu acces ușor la alte servicii, dificultăți în asigurarea suprafețelor necesare respectării standardelor în domeniu, probleme și costuri mari în asigurarea utilităților și probleme de asigurare a RU în mediul rural unde achiziția de terenuri/clădiri este mai facilă; condiții exagerate impuse de programele de finanțare , ex.să nu fie locația în proximitatea altor servicii sociale, să nu utilizezi locații care au avut în anii anteriori ca destinații servicii rezidențiale, terenul /locația să fie în proprietatea DGASPC, neacceptare drept de suprafață, impunerea unui anumit cost pe mp de construcție fără a lua în calcul tipologia beneficiarilor,tipul handicapului (nedeplasabili, nevăzători, afecțiuni psihice) și a standardelor de calitate specifice fiecărui tip de serviciu care trebuie îndeplinite de către un serviciu social.

### **4.3.Directii de acțiune /Obiective/Măsurii**

#### **4.3.1.Linii directoare/obiective–perioada 2022-2028**

Ca rezultat al implementării strategiilor anterioare, a procesului de reformă în domeniul asistenței sociale, descentralizării serviciilor și lărgirii sferei responsabilităților la nivel județean/local, se conturează necesitatea realizării unei intervenții sistemice dar flexibile, strategice și integrate a instituțiilor și organizațiilor implicate în acest domeniu. La nivelul județului Sălaj se impune necesitatea asigurării un sistem de servicii sociale cu **caracter proactiv, prompt**, și care să aibă o **abordare integrată a nevoilor persoanei**, în relație cu: mediul social de viață/ statutul socio-economic, starea de sănătate, potențialul de recuperare/gradul de restant funcțional/dizabilitate, nivelul de educație, abilitățile și motivațiile fiecărei persoane.

**Obiectiv General-Dezvoltarea unui sistem de asistență socială, funcțional, capabil să intervină la timp, ușor accesibil, cu servicii sociale moderne, adaptate nevoilor persoanelor aflate**

în dificultate/PD, familiilor acestora. Sistemul trebuie să aibă ca activitate sprijinirea persoanelor cu dizabilitate, vulnerabile, pentru depășirea cât mai repede a situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de apariție a excluziunii sociale, creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora;

**OS 1.-Promovarea reintegrării sociale a persoanelor aflate în dificultate ca cetățeni activi, prin acțiuni de creștere a capacității instituționale și administrative, de participare activă, accesul neîngradit la serviciile sociale de calitate/diferențiate și consolidarea parteneriatului public–privat;**

**OS1.1.**Continuarea procesului privind reorganizarea/restructurarea/modernizarea sau după caz reabilitarea/dotarea infrastructurii serviciilor sociale rezidențiale;

**OS1.2.**Accreditarea/reaccreditarea/licențierea și avizarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități, persoane aflate în dificultate, furnizate de către DGASPC;

**OS 2.- Corelarea sistemului de protecție a copilului, al sănătății, al educației și ocupării cu cel al adultului și oferirea de servicii integrate, de suport pentru familia/comunitatea din care provine persoana cu dizabilități.**

**OS2.1.-**Asigurarea funcționării unor servicii de tranziție de la sistemul de protecție al copilului cu dizabilități, la sistemul de protecție al persoanei adulte;

**OS.2.2.** Asigurarea unor servicii de informare și consiliere: psihologică, juridică, de ocupare, educație /educație pe tot parcursul vieții(IPV); asigurarea serviciilor de evaluare de către personal specializat a competențelor profesionale a PD și asigurarea (în colaborare cu AJOFM , ISJ, CJRAE, ONG-uri, angajatori, furnizori formare profesională) dezvoltării a unui set de de competențe mai cuprinzător: capacități cognitive, socio-emoționale, digitale/tehnice, abilități specifice postului etc. Sprijinirea furnizorilor de formare profesională și a PD în adaptarea lor la grupe/clase de formare/reconversie profesională;

**OS 3.Creșterea gradului de integrare/reintegrare socio- profesionlă pentru persoanele și familiile aflate în dificultate datorită dizabilității și reducerea perioadei în care se află în dificultate persoana/familia, scurtarea cât mai mult a situațiilor de criză prin dezvoltarea de întreprinderi sociale a unui mediu de afaceri incluziv și creșterea capacității profesionale a persoanelor cu dizabilități (programe de formare, reconversie profesională pt. PD);**

**OS 3.1.**Acordarea de servicii de sprijin pentru familiile care au în componență persoane cu dizabilități: copii și/sau adulți;

**O.S.3.2.**Desfașurarea în parteneriat cu furnizorii de formare profesională a unor activități de formare/mentorat și integrare profesională a grupurilor vulnerabile: organizarea de cursuri de



calificare/recalificare, instruire și perfecționare; activități de informare consiliere; mediere și consultanță și asistență pentru demararea unei afaceri;

**O.S.3.3.** Îmbunătățirea serviciilor de sprijin/consiliere/ocupare/recuperare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități;

**OS.3.4.** Sprijinirea înființării unor structuri/intreprinderi din sfera economiei social/ateliere protejate și a unor programe de mediere a muncii;

**OS 4.Promovarea drepturilor PD prin dezvoltarea unui sistem de informare, comunicare, sensibilizare a opiniei publice și protejarea imaginii și a demnității persoanelor cu dizabilități.**

**OS 4.1.** Desfașurarea de campanii de informare, sensibilizare/conștientizare cu privire la problemele sociale, obligațiile, drepturile persoanelor aflate în dificultate și serviciile existente;

**OS 4.2. Asigurarea unui mediu informațional și comunicațional incluziv și sigur, adaptat la nevoile persoanelor cu dizabilități și asigurarea accesării produselor specifice tehnologiei informației și a comunicațiilor.**

**OS 4.2.1** Asigurarea unor condiții de siguranță în mediul digital și asigurarea oportunității pentru PD de a profita de avantajele oferite de mediul online, de posibilitatea accesării unor servicii online (garantarea unei experiențe online sigure pentru toți utilizatorii, accesul PD la conținutul web, la interacțiune cu paginile web și ceilalți utilizatori):

- dezvoltarea serviciilor de informare, inclusiv din mass-media scrisă/audiovizuală și adaptarea/accesibilizarea echipamentelor informaționale și a paginilor web proprii și ale instituțiilor publice, pentru persoanele cu dizabilități; prelucrarea și adaptarea conținutului (ex.asigurare interpretare în LMG, alfabetul braille, modificarea dimensiunii textului/conținutului nontext, multimedia-zoom, subtitrare/utilizarea tehnologiei *text-to-speech*, utilizare instrucțiuni senzoriale etc.), pentru persoanele cu dizabilități a informațiilor de interes, specifice PD, preluate din mass-media scrisă/audiovizuală; organizarea de evenimente și cursuri în mediul online, asigurare interpret LMG/scriere braille în interacțiunea cu instituțiile publice și accesare drepturi;
- sprijinirea dezvoltării competențelor digitale de bază în rândul PD, a asistenților personali a persoanelor cu dizabilități și a personalului din asistență socială;
- prevenirea și combaterea comportamentului dăunător din mediul online și eliminarea conținutului ilegal; informarea PD și asistenților personali/speciștilor din domeniul asistenței sociale cu privire la abuzul capacităților din mediul online (prevenirea împreună cu structurile specializate a racolării PD în vederea practicării cerșetoriei, prostituției inclusiv în mediul online etc.) ;

- prevenirea abuzului în mediul online/mass-media și prevenirea degradării demnității și imaginii persoanelor cu dizabilități.

### 4.3.2. Măsuri 2022-2028

Pentru perioada 2022-2028 pentru sistemul județean de asistență socială sunt stabilite prioritar măsuri care vizează:

- **Cresterea capacității de gestionare** a problematicii sociale la nivel local prin dezvoltarea de servicii sociale primare și specializate pentru persoanele adulte cu dizabilități, la nivel local în vederea sprijinirii reintegrării în familie și prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități precum facilitarea accesului la servicii de: informare, consiliere și recuperare/integrare în proximitate, pentru persoanelor cu dizabilitate;
- **Corelarea și adaptarea serviciilor sociale** cu nevoile grupurilor de persoane aflate în dificultate și cu efectele proceselor de descentralizare, regionalizare, criză sanitară și economică, preconizate în anii următori;
- **Întărirea capacității instituționale, a transparenței** DGASPC Sălaj și a voluntariatului în vederea creșterii calității serviciilor oferite beneficiarilor ;
- **Diversificarea, modernizarea serviciilor sociale** oferite beneficiarilor în funcție de nevoile identificate și caracteristicile fiecărei categorii de persoane aflate în dificultate, implementarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale specializate de tip rezidențial și nonrezidențial;
- **Îmbunătățirea colaborării/comunicării** în domeniul asistenței sociale la toate nivelele intra și interinstituționale: local, județean/regional și național, între instituțiile și furnizorii de servicii sociale publici și privați, în scopul dezvoltării de proiecte comune care au ca scop îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități ;
- **Dezvoltarea rețelei de voluntari** activi în promovarea și respectarea drepturilor PD, dezvoltarea grupurilor/rețelelor de suport, a echipelor de specialiști multidisciplinare, structurilor comunitare consultative;
- **Cresterea capacității de implicare/participare/reprezentare/consultare a PD** la activitățile la nivel local: de implicare civică, de cunoaștere și accesare a drepturilor, de participare la viața comunității, inclusiv în procesul de luare a deciziilor și în procesul de planificare, dezvoltare și furnizare a serviciilor sociale etc.
- **Asigurarea funcționării/dezvoltării serviciilor existente** (Tabel 4.1, 4.2) în structura DGASPC Sălaj: modernizare și actualizare permanentă a serviciilor; armonizarea serviciilor cu politicile și legislația/reglementările legale la nivel național/european; (re)avizarea și (re)licențierea serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități;

- **Asigurarea unor servicii sociale de calitate** prin asigurarea funcționării serviciilor din structură județeană de asistență și protecție, conform standardelor de calitate specifice fiecărui tip de serviciu, și în funcție de caz: reorganizarea/extinderea/diminuarea capacității serviciilor în funcție de reglementările în vigoare, tipologia beneficiarilor, structura clădirilor în care funcționează etc; concesionarea acestora servicii spre furnizori privați de servicii sociale în scopul eficientizării costurilor.

#### **4.4. Servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități din structura DGASPC Sălaj și a furnizorilor privați**

##### **4.4.1. Servicii de protecție și asistență socială: reorganizate, închise/modernizate gestionate de DGASPC Sălaj sau concesionate/contractate în perioada 2022-2028**

a) Ca urmare a tendințelor și prioritățile acestei strategii, precum și a obiectivelor prevăzute în documentele naționale/internaționale de: dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități, reducerea timpului de instituționalizare a PD și punerea accentului pe recuperarea, reabilitarea și (re)integrarea PD, serviciile necesare a se înființa/reorganiza sunt servicii care au ca scop **îngrijirea PD într-un mediu securizant, în comunitate, cât mai aproape de mediul familial** sau în familie acolo unde este posibil, și sunt de tipul:

- locuințe protejate (LP);
- centre de abilitare –reabilitare (CABR)/echipe mobile;
- servicii de îngrijire prin asistent personal;
- centre de zi de recuperare, informare etc.

b) Având în vedere analiza datele statistice care evidențiază clar următoarele aspecte:

- un număr mare de solicitări de internare în centre;
- un grad de ocupare maximă în serviciile sociale publice rezidențiale existente;
- existența unui procent mare de persoane cu dizabilitate în vârstă;
- persoane vulnerabile care au în plus la dizabilitate diverse co-dependențe, cărora li se adaugă diverse probleme asociate socio-medicale, boli cronice, boli aflate în faze terminale, limitări severe și nevoi de îngrijire și supraveghere, medicație permanentă.

**Este necesară dezvoltarea și asigurarea de servicii de îngrijire de tip: centre de îngrijire și asistență (CIA), centre medico-sociale, servicii paliative, dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu.**

În consecință pornind de la aspectele menționate anterior, în propunerile de servicii necesare a se înființa/dezvolta în perioada 2022-2028, conform *tabelelor 4.1 și 4.2* s-au luat în

considerare și ținut cont prioritar de: tipologia persoanelor cu dizabilități, de evoluția din ultimii ani a persoanelor cu dizabilități, de tendințele demografice (migrație a tinerilor/forței de muncă, îmbătrânire populație, creștere a numărului de persoane cu dizabilități/vârstnice singure și secundar de resursele disponibile (clădiri, resurse financiare, resurse umane actuale). Înființarea de servicii noi pentru persoanele cu dizabilități va depinde aproape în totalitate de programele de finanțare nerambursabile existente și de condițiile de eligibilitate prevăzute de acestea. De asemenea este necesar asigurarea accesului la servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități a căror nevoi nu se pot asigura de serviciile aflate în sistemul județean și incidență scăzută nu justifică înființarea de servicii, în această situație este necesar contractarea de servicii specializate de la ați furnizori de din țară. Ex.Servicii necesare să fie achiziționate de către DGASPC Sălaj:

**Tabel nr. 4.2.-Servicii sociale propuse spre contractare/achiziții de servicii**

Nr. crt.	Cod serviciu social – contractat	Denumire serviciu social /tip activitate	Tip Beneficiari	Nr. estimat de beneficiari	surse finantare /costuri
1.	8899 CZ-D-I	Centrul de zi -serviciu de informare și consiliere pentru persoane cu deficiențe de auz /servicii de interpretare LMG/scriere braille etc.	-persoane cu deficiente de auz - persoane cu deficiente vizuale (cecitate)	6/an 4/an	buget propriu /programe de finantare, standard de cost
2.	8790 CR-D-II	Centru de recuperare si reabilitare/servicii de recuperare pt. persoanele cu dizabilitate/boli rare	-copii/ tineri cu boli rare	3/an	programe de finantare , standard de cost
3.	8710 CRMS-II	Centru de îngrijiri paliative/servicii de îngrijire, gazduire	- copii cu dizabilități, vârstnice, bolnave cronic în fază terminală	3/an	programe de finantare, standard de cost:
4.	87 90 CR-C-II	Centrul de asistenta si protectie a victimelor traficului de persoane –DGASPC Cluj /servicii de gazduire, consiliere	-copii cu dizab victime ale traficului de persoane	1/an	programe de finantare, standard de cost
5.	8790 CR-D-II	Serviciu rezidential /de ingriire, găzduire pe perioadă nedeterminată, îngrijire personală, educare.	-bolnavi cu HIV/SIDA	1/an	programe de finantare, standard de cost

*Sursa: baza de date a DGASPC Sălaj-plan anual achiziții*

#### 4.4.2. Servicii sociale noi propuse spre înființare/servicii noi rezultate în urma reorganizării-închiderii altor servicii sociale.

Servicii de protecție și asistență socială pentru persoanele cu dizabilități necesare spre a se înființa/dezvolta/reorganiza în perioada 2022-2028 de către DGASPC Sălaj în parteneriat cu Consiliile Locale, ONG-uri, operatori economici și alți furnizori de servicii sociale și medicale conform *tabelului nr. 5.1.*

*Tabel nr. 4.2.-Servicii sociale propuse spre înființare/reorganizare*

Nr. crt.	Denumire serviciu	Cod serviciu social	Locație prevăzută	Capacitate/ nr paturi	Tip de beneficiari	Perioada estimată de realiz.	Sursă de finanțare	Măsuri/activități propuse
1.	Centru respiro copii cu dizabilitati	8790 CR-D-VI	Șimleu Silavnie	30	-persoane cu dizabilități îngrijite în familii.	2023	Fonduri nerambursabile	-nou înființat; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licențiere/avizare/promovare serv. -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu.
2.	Centru respiro persoane adulte	8790 CR-D-VI	Jibou	10-15	-persoane cu dizabilități vulnerabile și limitări severe, PD fără aparținători/fără acte etc.	2024	Fonduri nerambursabile	-nou înființat; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licențiere/avizare/promovare serv. nou înființat.
3.	Centrul de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu	8899 CZ-D-II	Zalau Boghis Jibou	30	-persoane cu dizabilități vulnerabile îngrijite în familie.	2028	Fonduri nerambursabile	-nou înființat; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licențiere/avizare/promovare serv. nou înființat; -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu
4.	Centru de zi	8899 CZ-D-I	Jibou Crasna	30	-persoane adulte cu dizabilități, vulnerabile.	2027	Fonduri nerambursabile	-nou înființat; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licențiere/avizare/promovare serv. nou înființat.
5.	Servicii pentru copilul aflat în plasament la rude/familii/persoane, precum și la asistentul maternal	8790SF-C	Sălaj	20	-copii cu dizabilități lipsiți temporar sau definitiv de îngrijirea părintească .	2023	Fonduri nerambursabile; Buget propriu-DGASPC.	-extindere serv. AM existent prin implementarea proiectului ; -recrutare/formare/angajare AM pentru copii cu dizabilități -informare, sprijinire și monitorizare activitate AM;
6.	Servicii în comunitate pentru persoanele cu dizabilități acordate prin asistent personal (AP)	8899 SC-D-I	Sălaj	10-15/an	-persoane adulte cu dizabilități, vulnerabile; -persoanele care îngrijesc , lucrează cu PD (asistenții	2022-2028	Fonduri nerambursabile; Buget propriu-DGASPC; Bugete locale.	-extindere/reînnoire rețeaua existentă de asistenți personali ; -formarea/instruirea AP; -promovarea profesiei de AP; -informarea, consilierea și sprijinirea reconversiei profesionale a persoanelor care au activat ca și AP ( dezvoltarea de abilități și mecanisme noi de ocupare/recalificare), programe de sprijin pt .

					personali, familiile persoanelor cu dizabilități).			asistenți personali (AP).
7.	Locuințe protejate	8790 CR-D-VII	Sălaj	6/LP	-persoane adulte cu dizabilități vulnerabile	2022-2027	Fonduri nerambursabile Buget propriu-DGASPC	-reorganizare CRRN Jibou, reorganizare alte servicii ; -înființare serviciu/licințiere/avizare/promovare serv. nou înființat; -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu.
8.	CabR	8790 CR-D-II	Jibou	50	persoane adulte cu dizabilități vulnerabile	2022-2023	Buget propriu-DGASPC	-reorganizare CRRN Jibou; -înființare serviciu nou/licințiere/avizare/promovare serv. nou înființat; -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu
9.	CabR	8790 CR-D-II	Bădăcin	50	-persoane adulte cu dizabilități și nevoi de recuperare crescut.	2022-2023	Buget propriu-DGASPC	-reorganizare CRRN Bădăcin; -înființare serviciu nou /licințiere/avizare/promovare serv. nou înființat; -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu
10	CENTRU DE ZI	8899 CZ-D-I	Bădăcin		-persoane adulte cu dizabilități, nevoi de recuperare și grad de independenta mai crescut.	2022-2024	Buget propriu-DGASPC atragere fonduri	-reorganizare CRRN Bădăcin; -înființare serviciu nou /licințiere/avizare/promovare serv. nou înființat; -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu
11	Centru de îngrijire și Asistență	8790 CR-D-I	Șimleu Silvaniei	25	-persoane adulte cu dizabilități și cu limitări severe, grad crescut de dependență,	2025-2026	Fonduri nerambursabile	-nou înființat; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licințiere/avizare/promovare serv. -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu.
12	Centru de îngrijiri paliative	8710 CRMS-II	Ileanda Jibou	15-20	- persoane cu dizabilități, vârstnice, bolnave cronic în fază terminală	2028	Fonduri nerambursabile	-extindere/reorganizare serviciu CAMS Ileanda; - serv.nou înființat în parteneriat cu unitățile medicale, ONG-uri; -accesare fonduri; -înființare serviciu/licințiere/avizare/promovare serv. -operaționalizare serviciu social și funcționare conform standardelor de cost și standardelor de calitate specifice acestui tip de serviciu.

#### 4.4.3 Servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități existente în prezent în structura DGASPC Sălaj și-a furnizorilor privați

a) Servicii de protecție și asistența socială pentru persoanele cu dizabilități existente care își continuă, dezvoltă activitatea, se reorganizează/închid și care urmează să fie gestionate de DGASPC Sălaj sau concesionate către furnizori privați de servicii sociale, în perioada 2022-2028:

Nr.	Furnizo	Denumire	Cod	tip serviciu:	Adresaa	Capac	categorie de beneficiari	Măsuri/
-----	---------	----------	-----	---------------	---------	-------	--------------------------	---------

<i>crt.</i>	<i>r serviciu</i>	<i>serviciu</i>	<i>serviciu social</i>	<i>rezidenția / nerezidențial</i>		<i>itate/n r. paturi</i>	<i>tipuri de beneficiari</i>	<i>adulți</i>	<i>copii /tineri</i>	<i>activități propușe/perioada</i>
1.	DGASP C SALAJ	Centrul de îngrijire și asistență nr. 2 din cadrul Complexului de servicii sociale pentru persoane adulte cu handicap Crasna	8790 CR-D-I	rezidențial	Crasna, str. Ciucei, nr. 781 A	50	persoane cu dizabilitate, limitări severe	adulți	-	- <b>asigurare funcționare CIA 1</b> și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz etc.; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor. <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
2.	DGASP C SALAJ	Centrul de îngrijire și asistență nr. 1 din cadrul Complexului de servicii sociale pentru persoane adulte cu handicap Crasna	8790 CR-D-I	rezidențial	str. Ciucei, nr. 781 A	45	persoane cu dizabilitate, limitări severe	adulți	-	- <b>asigurare funcționare CIA 2</b> și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
3.	DGASP C SALAJ	Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Bădăcin	8790 CR-D-II	rezidențial	str. Principală, nr. 3, sat Bădăcin	50	persoane cu dizabilități, abilități de viață și șanse de recuperare crescute	adulți		-reorganizare serviciu; - înființare serviciu nou <b>CABR</b> și funcționare serviciu conform standardelor și reglementărilor în vigoare; <b>Perioada: 2021-2022</b> -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -javizare și licențiere conform cerințelor legislative; -dezvoltare resurse umane; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de creștere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor. <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
4.	DGASP C	Centrul de recuperare și	8790 CR-D-II	rezidențial	str. Stejarilor, nr. 173		112	adulți		-reorganizare serviciu; - înființare serviciu nou <b>CABR (50 locuri)</b> și funcționare

	SALAJ	reabilitare neuropsihiatri că Jibou								serviciu conform standardelor și reglementărilor în vigoare; - înființare serviciu nou CIA (50 locuri) și funcționare serviciu conform standardelor și reglementărilor în vigoare -avizare și licențiere conform cerințelor legislative; <b>Perioada: 2021-2022</b> -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de creștere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor. <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
5.	DGASP C SALAJ	Centrul de îngrijire și asistență Nușfalău	8790 CR-D-I	rezidențial	str. Gării, nr. 32 B		50	adulti		-asigurare funcționare CIA Nușfalău și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
6.	DGASP C SALAJ	Locuință protejată 1	8790 CR-D-VII	rezidențial	str. Principală, nr. 3, sat Bădăcin		6	adulti		-asigurare funcționare LP 1 și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
7.	DGASP C SALAJ	Locuință protejată 2	8790 CR-D-VII	rezidențial	str. Principală, nr. 3, sat Bădăcin	6	6	adulti		-asigurare funcționare LP 2 și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesionare serviciu către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz;



										-dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
8.	DGASP C SALAJ	Centrul de Îngrijire și Asistență Boghiș	8790 CR- D-I	rezidențial	str. Principală nr. 116	47		adulți		- <b>asigurare funcționare CIA</b> Boghiș și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesiune servicii către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
9.	DGASP C SALAJ	Centrul de Îngrijire și Asistență Bădăcin	8790 CR- D-VII	rezidențial	Localitatea Bădăcin, Comuna Pericei	31		adulți		- <b>asigurare funcționare CIA</b> Bădăcin și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare sau în funcție de context concesiune servicii către furnizori privați de servicii sociale; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști, dezvolt. Management de caz; -dezvoltare capacități de integrare/profesionale, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
10	DGASP C SALAJ	<b>Centrul medico- special Ileanda</b>		rezidențial	<b>Ileanda</b>	30	-persoane cu boli cronice grave, dependente, singure; -persoane aflate în perioade posoperatorii, cu nevoi de îngrijire paliative	<b>aduți, PV</b>	-	- <b>asigurare funcționare serviciu</b> și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -modernizare/dotare (accesare fonduri, bufet propriu) ; -extindere și înființarea unui serviciu paliativ (accesare fonduri) ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști; -dezvoltare capacități de reintegrare socială, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
11	DGASP C SALAJ	<b>Centrul social multifuncțional</b>		rezidențial	<b>Simleu silvaniei, str. Nicolae Bălcescu, nr.</b>		-tineri cu dizabilități dezinstituționaliizați din sistemul	-	<b>tineri</b>	- <b>asigurare funcționare serviciu</b> și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare (accesare fonduri, bufet propriu) ;

					19		de protecție al copilului			-dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști; -dezvoltare capacități de integrare socială și profesională, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
12	DGASP C SALAJ	Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități șimleu Silvaniei	8790 CR-C-I	rezidențial	Simleu silvaniei, str. Nicolae Bălcescu, nr. 19	56	-copii cu dizabilitati , sepratați teporar sau definitiv de părinți		-copii	-Centru de Plasament se va închide prin 2 proiecte cu finantare POR (cod proiect:cod SMIS 129381, cod SMIS 130266); -înființare 4 CTF familial din care : 3 CTF-uri în Simleu Silvaniei și 1 CTF în Crasna, un CZDV -25 locuri în Simleu Silv ; <b>Perioada: finalizare proiect 2023</b> - funcționare servicii nou înființate conform standardelor și reglementărilor în vigoare; -avizare și licențiere conform cerințelor legislative; -transfe/adaptare beneficiari, promovare servicii; -dezvoltare resurse umane. <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
13	DGASP C SALAJ	Casa de tip familial pentru copii cu handicap "Floare de colț"	8790 CR-C-I	rezidențial	Zalau, str. Gheorghe Doja, nr. 186	10	copii cu dizabilitati severe , sepratați teporar sau definitiv de părinți		-copii	-asigurare funcționare serviciu și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare (accesare fonduri, bufet propriu) ; -dezvoltare resurse umane: cursuri de instruire/formare profesională, dezvolt. voluntariat, supervizare specialiști; -dezvoltare capacități de integrare socială și profesională, sau după caz de recuperare, de menținere a gradului de autonomie personală a beneficiarilor. <b>Perioada: activitate cu caracter permanent</b>
14	DGASP C SALAJ	Casa de tip familial Fizes	8790 CR-C-I	rezidențial	sat Fizeș, nr. 134	12	-II-		-copii	-II-
15	DGASP C SALAJ	Casa de tip familial Hereclean	8790 CR-C-I	rezidențial	sat Fizeș, nr. 64	12	-II-		-copii	-II-
16	DGASP C SALAJ	Casa de tip familial pentru copii cu handicap Licurici	8790 CR-C-I	rezidențial	Zalau, str. Sărmaș, nr. 44 A	8	-II-		-copii	-II-

17	DGASP C SALAJ	Casa de tip familiar pentru copii cu handicap Prichindel	8790 CR- C-I	rezidențial	Zalau, str. Andrei Mureșanu, nr. 54	12	-II-		-copii	-II-
18	DGASP C SALAJ	Casa de tip familiar pentru copii cu handicap Piticot	8790 CR- C-I	rezidențial	Zalau, str. Mihai Eminescu, nr. 13	8	-II-		-copii	-II-
19	DGASP C SALAJ	Casa de tip familiar pentru copii cu handicap Dumbrava Minunată	8790 CR- C-I	rezidențial	Zalau,  Aleea Dealului, nr. 6	8	-II-		-copii	-II-

Sursa: baza de date a DGASPC Sălaj

**b) Servicii pentru persoanele cu dizabilități care vor funcționa în structurile furnizorilor privați în perioada 2022-2028**

Nr. crt.	Furnizor serviciu	Denumire serviciu	Cod serviciu social	tip serviciu: rezidențial/ nerezidențial	Adresaa	Capacitate/ nr. paturi	categorie de beneficiari	Măsurile/ activități propuse/perioada
I.	<b>Asociația Prader Willi din România</b>	Centrul de recuperare si reabilitare Noro	8790 CR-D- II	-rezidential	Zalau, Str. 22 Decembrie 1989, nr. 9	14	-persoane adulte cu dizabilități, boli rare	-asigurare funcționare serviciu și organizare conform standardelor de calitate și a reglementărilor în vigoare ; -(re)avizare și (re)licențiere conform cerințelor legislative; -modernizare/dotare (accesare fonduri) ; -dezvoltare serviciului, dezvolt. parteneriatului public –privat.

2.	<b>Asociația Prader Willi din România</b>	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	-nerezidential serviciu de tip CZ	Zalau, Str. 22 Decembrie 1989, nr. 9	14	-persoane adulte cu dizabilități, boli rare	<b>-II-</b>
3.	<b>Asociația Down Sindrom</b>	Centru de zi destinat persoanelor adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	-nerezidential, serviciu de tip CZ	Zalau, Str. Dozsa Gyorgy, nr. 99	15	-persoane adulte și tineri cu dizabilitati	<b>-II-</b>
4.	<b>Asociația K.A.F</b>	Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	8899 CZ-D-I	-nerezidential, serviciu de tip CZ	localitatea Crasna nr. 952/A	10	-persoane adulte și varstnice cu dizabilitati	<b>-II-</b>
5.	<b>Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Zalău</b>	Centrul de zi - serviciu de informare și consiliere pentru persoane cu deficiențe de auz	8899 CZ-D-I	-nerezidential, serviciu de tip CZ	Zalau, Str. Avram Iancu nr. 29	6	-persoane adulte cu dizabilitati	<b>-II-</b>
6.	<b>Asociația Societatea Handicapaților Zalău</b>	Centrul de zi-ateliere de terapie ocupațională	8899 CZ-D-I	-nerezidential, serviciu de tip CZ	Strada Sfnta Vinere, nr. 10	15	-tineri cu dizabilități	<b>-II-</b>

Sursa: DGASPC Sălaj -baza de date a compartimentului monitorizare, analiză statistică (Chestionar- completat de furnizorii de serv. sociale)

## CAPITOLUL V

### **AVIZAREA/IMPLEMENTAREA/MONITORIZAREA/ EVALUAREA/FINANȚAREA STRATEGIEI**

#### **5.1. Avizarea strategiei**

*Strategia Județeană Privind Drepturile și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilitati, pentru perioada 2022-2028* și *Planul operațional* pentru implementarea acestora vor fi conform prevederilor legale, aprobate printr-o hotărâre emisă de Consiliul Județean Sălaj, după ce în prealabil a va obține avizul *Comisiei județene de incluziune socială*.

#### **5.2. Implementarea strategiei**

Implementarea măsurilor stabilite în cadrul strategiei și a planului operațional al acesteia, presupune un proces de planificare multianuală bazat pe atingerea obiectivelor și valorificarea oportunităților locale, o analiză permanentă a nevoilor precum și a resurselor materiale, financiare, umane, informaționale disponibile precum și cele preconizate/potențiale. Procesul de implementare are la bază o informare corectă asupra realității, o gestionare corectă a datelor (baza de date) și un mecanism validat de interpretare a datelor, ușor de utilizat. Conform planului operațional atingerea obiectivelor stabilite presupune implementarea, într-o pondere mare a unor activități cu caracter permanent: asigurare funcționare servicii, evaluare și monitorizare grupuri țintă/beneficiari servicii, dezvoltare resurse umane, comunicare.

#### **5.3. Monitorizarea strategiei**

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei reprezintă activități de maximă importanță care pot determina revizuirea **planului operațional al strategiei și redefinirea unora dintre măsuri**, în funcție de contextul social la nivelul comunităților, de evoluția nevoilor persoanelor cu dizabilitate aflate în dificultate și a numărului acestora, de contextul legislativ și de gradul de corelarea cu prevederile *Planului anual de acțiune privind Serviciilor sociale* care se întocmește conform **Ordinului nr. 1086/2018 și a Planului anual de incluziune socială**. Activitatea de monitorizare și evaluare are în vedere următoarele:

- a) **selectarea unor indicatori** de performanță clar definiți pentru obiectivele operaționale ale strategiei (realizarea unei fișe de monitorizare privind indicatorii);
- b) dezvoltarea unor programe de cercetare asupra unor grupuri/eșantioane cu grad mare de risc și excluziune socială (cercetare privind schimbarea la nivelul GT, calitatea vieții, gradul privind riscul de excluziune socială etc.);

- c) **identificarea punctelor slabe** în procesul de implementare a strategiei și a soluțiilor de rezolvare, a oportunităților de finanțare, de revizuire a strategiei când este cazul etc (utilizare instrumente/metode de analiză adaptate , ex. analiză swot, chestionare, etc) ;
- e) **evaluarea proprie** a gradului de realizare a obiectivelor /măsurilor strategiei, de atingere a indicatorilor propuși, evaluarea realizată intern (întocmire anuală a unui **raport propriu de monitorizare**) dar și evaluarea/monitorizarea realizată de alte structuri: structuri de colaborare/consultare, control și monitorizare județene (**inspectia socială, AJPIS Sălaj, Comisia județeană de incluziune socială Sălaj, Consiliul Județean Sălaj, consilii consultative, grupuri de lucru etc.**) și structuri de coordonare, control/monitorizare naționale (**Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Avocatul Poporului și Consiliul de Monitorizare, ANDPDCA , Ministerul Muncii etc.**);
- e) **obținerea unor indicatori unitari** privind sistemul de asistență socială a persoanelor cu dizabilitate prin gestionarea, corelarea și analiza informațiilor din bazele de date a DGASPC Sălaj, SPAS- uri etc;
- f) **achiziția unor servicii de evaluare externe** (ONG, firme de audit/consultanță, universități, cabinet de asistență socială etc.);
- g) **asigurarea de informații corecte** despre dinamica persoanelor cu dizabilitate și calitatea vieții, a problemelor reale ale persoanelor cu dizabilități, a condițiilor de viață, satisfacția beneficiarilor față de serviciile de asistență și protecție socială, modalitatea și gradul de accesare a serviciilor și a prestațiilor sociale, prin aplicarea unor proceduri/instrumente de colectare date și cercetare sociologică/statistică validate și corect: aplicate/interpretate/corelate cu datele din alte sisteme (educație, sănătate, ocupare, locuire etc.). Numai luând toate aceste aspecte în considerare se poate manifesta capacitatea societății de a oferi un mediu securizant, integrativ, participativ și pro-activ, respectiv șansa pentru o creștere vizibilă a calității vieții persoanelor cu dizabilități.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei și a planului de acțiune vor fi asigurate, periodic, de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, în colaborare cu toți responsabilii identificați/desemnați.

#### **5.4. Finanțarea/Resurse necesare implementării strategiei**

a) **Resurse financiare:** conform legislației în vigoare, sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități este susținut, preponderent, de la bugetul de stat. Finanțarea serviciilor publice de asistență socială pentru persoanele cu handicap este **asigurată pe baza standardelor de cost** de la bugetul de stat, și, în completare, de la bugetele locale ale județelor.

Sursele de finanțare ale sistemului de protecție a persoanelor cu dizabilitate includ:

- buget de stat;

- bugete locale;
- donații și sponsorizări de la persoane fizice și juridice, în condițiile legii;
- programe de finanțare, rambursabile și nerambursabile (externe, naționale, județene);
- contribuția persoanelor cu dizabilitateși/sau ale familiei/reprezentanților legal, conform legii.

La întocmirea bugetelor cererilor de finanțare pentru accesarea fondurilor nerambursabile se va ține cont de respectarea obiectivelor cuprinse în prezenta strategie dar și de încadrarea în limitele de buget ale programelor de finanțare, de categoriile de cheltuieli eligibile și de condițiile de cofinanțare necesare a fi îndeplinite. ***Planificarea bugetului necesar realizării măsurilor prevăzute în planul de acțiune se face anual (final de an), pentru anul următor și reprezintă o condiție de baza a implementării cu succes a strategiei.***

***b)Resurse umane:*** personalului implicat în implementarea strategiei se va asigura conform reglementărilor legislative în domeniul resurselor umane astfel încât să fie îndeplinite prevederile standardelor de calitate/ROF-urilor specifice fiecărui tip de serviciu de către furnizorul de servicii sociale în componența căruia funcționează serviciului social. Resursa umană a DGASPC își va desfășura activitatea în baza :ROF-ului instituției, a strategiei, a planului nual de servicii și a planului de personal/planului de formare al personalului, documente întocmite periodic/anual și care cuprind atribuții referitoare la : **personalul din centrele din DGASPC Sălaj, persoanele din cadrul comisiilor/grupurilor de lucru constituite pe lângă DGASPC, echipe de implementare proiecte și personalul care deservește serviciile din aparatul propriu al DGASPC Sălaj.** Resursa umană este alcătuit din: **funcționari publici , personal contractual, specialiști care oferă servicii în baza unor cotracte de prestări servicii, voluntari și persoane aflate în diverse stagii de practică.**

***c) Alte resurse necesare:*** resurse materiale (spații/clădiri, terenuri, echipamente, mijloace de transport etc.) și resurse informaționale(mjloace/echipamente de comunicare).

## **BIBLIOGRAFIE**

1. Adresele și planificarile pentru perioada 2022-2028, trimise de către Consiliile Locale din Județ, ONG-uri si fundații acreditate ca furnizori de servicii sociale;
2. Baza de date a DGASPC Sălaj: compartimentul monitorizare, analiză statistică, indicatori asistență socială, incluziune socială și prevenirea marginlaizării sociale;
3. Baza de date a DGASPC Salaj: programul *Dsmart*, rapoarte statistice periodice de monitorizare pentru pers. cu dizabilități;

4. Baza de date a DGASPC Sălaj: Serviciul Informatic, Resurse Umane, Strategii, Programe, Proiecte în Domeniul Asistenței Sociale și Managementul Calității Serviciilor Sociale;
5. Baza de date a proiectelor implementate și a proiectelor aflate în implementare de către DGASPC Sălaj;
6. Draftul Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități, 2021-2027
7. <http://andpdca.gov.ro/w/strategie-drepturi-persoane-dizabilitati-2021-2027/>
8. <http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2020/12/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf>
9. <http://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/>
10. <https://viatacuautism.wordpress.com/category/articole-autism/>
11. [https://www.aoporphan.com/ro\\_ro/rare-diseases](https://www.aoporphan.com/ro_ro/rare-diseases)
12. <https://www.dgaspcsj.ro/>
13. Legea 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale;
14. Legea 292/2011- Legea asistenței sociale.
15. Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate și normele metodologice de aplicare;
16. Planului anual de acțiune pentru anii 2019, 2020, 2021 privind Serviciilor sociale întocmite conform Ordinului nr. 1086/2018;
17. *Rezoluția Parlamentului European* referitoare la Strategia Europeană pentru persoanele cu dizabilități după 2020 (2019/2975(RSP));
18. Strategia județeană pentru protecția, persoanelor adulte aflate în dificultate și integrarea/ incluziunea socială a persoanelor cu dizabilitati, perioada 2014 -2020
19. Studiu de fundamentare pentru *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020* Coordonatori: Emil Teșliuc, Vlad Grigoraș, Manuela Stănculescu, București - 2015.
20. [www.salaj.anofm.ro](http://www.salaj.anofm.ro).





PLAN OPERAȚIONAL, PERIOADA 2022-2028

Nr. .crt	Obiective/Aria de intervenție /Grup țintă	Masuri /activități	Responsabili/ parteneri	Indicatori /sursă	Termen
1.	<p>Dezvoltarea unui sistem județean de asistență, protecție și monitorizare privind respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități (PD), <u>eficient și integrat</u> în sistemul național de protecție și asistență social (AS).</p> <p><b>Aria/GT :</b>                      -infrastructură servicii sociale destinate PD ;                      -accesibilizare și digitalizare servicii.</p>	<p>a)modernizarea/reorganizarea/dotarea/diversificarea și asigurarea funcționarii/finanțării serviciilor destinate PD din sistemul de protecție județean și înființarea de servicii noi (<b>vezi secțiunea 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 din cap. IV al strategiei 2021-2028</b> );                      -accesibilizarea infrastructurii serv. soc.                      b)re/licențierea/avizarea tuturor serviciilor din structura DGASPC SĂLAJ conform legislației;                      c)dezvoltarea de parteneriate cu autoritățile locale și sprijinirea acestora în realizarea unor diagnoze sociale reale și în dezvoltarea de servicii în comunitati, în funcție de nevoile identificate.                      c)identificarea de programe de finanțare și accesarea de fonduri nerambursabile necesare dezvoltării/functionarii și modernizării sistemului județean de protecție al PD.                      d)digitalizarea serviciilor sociale (serv. de registratură, evaluare inițială/reevaluare</p>	<p>-DGASPC Sălaj;                      -Furnizori privați de servicii sociale;                      -DGASPC Sălaj;                      -SPAS-uri.                      -Inspekția socială/AJPIS.                      -ministerul muncii, educației, sănătății</p>	<p>a)nr. servicii sociale funcționale /reorganizate/modernizate/ accesibilizate/nou înființate /nr. beneficiari servicii;                      b) nr.servicii sociale licențiate/relicențiate/avize de funcționare;                      c)nr. activități/parteneriate ;                      d)nr. proiecte implementate /servicii dezvoltate/înființate/nr.beneficiari proiecte; nr. rețele/grupuri de lucru;                      e)nr. servicii se pot accesa online către PD/apartinătorii PD.  <b>Sursa:</b>                      a)organigrama DGASPC Sălaj/harta serviciilor sociale;                      b)centralizator situații licențe/avize, servicii;registru electronic național furnizori servicii sociale.                      c)centralizator parteneriate;portofoliu programe/contracte de finanțare-proiecte; rapoarte DGASPC/inspekția socială ,planuri anuale de acțiune/raport periodic strategie/plan anual de servicii .</p>	<p>2022-2028                      -activitate cu caracter permanent.</p>

		PD, informare consiliere, monitorizare, accesare beneficii/drepturi etc.).		d) site-ul DGASPC/AJPIS/nr. formulare accesate online.	
2.	<p>Dezvoltarea unui sistem unitar pe tot județul, coerent și comprehensiv de <b>prevenire, semnalare/sesizare și intervenție</b> în cazurile de abuz, și exploatarea a persoanelor cu dizabilități vulnerabile (persoane adulte, cu <b>dizabilitati</b>, persoane vârstnice cu dizabilități, tineri cu dizabilități instituționalizați/dezinstituționalizați, copii cu dizabilități /CES, familii și aparținătorii PD, AP etc.).</p> <p><b>Arie/GT:</b> securitate PD, prevenire abuz/exploatarea PD; identificare/semnalare cazuri PD cu risc de marginalizare soc; digitalizarea serv. soc.</p>	<p>a) activități de informare /coordonare a serviciilor de asistentă socială la nivel local prin abordarea de diverse tematici : discriminare, legislație, harta serviciilor sociale/plan de servicii, beneficiile/drepturile PD, managementul serviciilor social, evaluare complexă a PD etc.</p> <p>b) implementarea și dezvoltarea managementului de caz inclusiv pt. PD adulte (MC);</p> <p>c) implementare programe de formare/instruire: formarea/instruirea a minim 10 specialiști in MC /an;</p> <p>d) dezvoltarea serviciilor de identificare/semnalizare: operaționalizarea serviciului telefonul copilului (TC) –nr. unic 119;</p> <p>e) dezvoltarea serviciilor de accesare drepturi PD: digitalizarea serviciilor oferite PD (servicii privind încadrare în grad de dizabilitate, evaluare dosare, obținere rovinetă, informații privind serviciile, consiliere online/telefonice, informare și evaluare inițială etc. ).</p>	<p>-DGASPC Sălaj;</p> <p>-Furnizori privati de servicii sociale.</p> <p>-DGASPC Salaj;</p> <p>-SPAS-uri,</p> <p>-CJRAE.</p>	<p>a) activități/campanii de informare/de coordonare SPAS-uri (1 campanie informare/an, 1 activitate coordonare/trimestru);</p> <p>b) nr. MC activi în cadrul DGASPC/servicii sociale (actualizare permanentă în funcție de nr. de PD, 1 MC/maxim 50 beneficiari );</p> <p>c) nr. MC formați/ nr. programe de formare (1 program/an).</p> <p>d) nr. servicii de informare/sesizare dezvoltate/funcționale;</p> <p>e) nr. servicii/facilități ce se pot accesa în sistem online/telefonice/nr. formulare ce se pot accesa online .</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a) rapoarte DGASPC /rapoarte proiecte implementate/materiale de informare distribuite/planuri anuale de acțiune.</p> <p>b) nr. MC/nr. planuri de servicii vizate de MC;</p> <p>c) centralizator persoane formate, rapoarte/fișe DGASPC /inspecția, socială, planuri anuale de acțiune/plan de formare anual/planuri de servicii beneficiari.</p> <p>d) organigramă serviciu- TC ;</p> <p>e) secțiuni pagina web instituție, rapoarte.</p>	<p><b>2022-2028,</b></p> <p>-activitate cu caracter permanent;</p> <p>-2022- 2023 operaționalizare serv. TC</p>

3.	<p>Creșterea gradului de responsabilizare a comunităților/ familiei în îngrijirea persoanelor cu dizabilitati.</p> <p><b>Arie/GT:</b> protecție și îngrijirea PD și dezvoltare comunitară; <b>responsabilizarea/suținerea</b> familiilor persoanei cu dizabilitate</p>	<p>a)functionarea și dezvoltarea rețelei de asistenti personali (AP)a persoanelor cu dizabilitati.</p> <p>c)functionarea și dezvoltarea unei echipe mobile persoanelor cu dizabilitati.</p> <p>d)semnalarea cazurilor in care se încalcă dreptul PD la demnitate, imagine și intimitate si creșterea nivelului de implicare a PD în luarea deciziilor care îi privesc atât în familie, cât și în societate în general (identificarea-sesizarea încălcării drepturilor lor, organizarea de ateliere, informari, privind drepturile PD);</p> <p>c)activitati si programe/campanii de informare și consiliere pt. scăderea numărului de PD instituționalizate, cunoșterea drepturilor/beneficiilor cuvenite PD.</p>	<p>-DGASPC Sălaj</p> <p>-SPAS-uri</p> <p>-unitati de invatamant</p> <p>-unități medicale</p> <p>-ONG-uri</p>	<p>a)nr. AP pentru persoanele cu dizabilități/nr. CIM-uri AP;</p> <p>b)nr. de sesizări/autosesizări; nr. evenimente/ateliere /nr. participanți.</p> <p>c))</p> <p>d)nr. programe de instruire/ formare/informare desfășurate; nr. campanii de informare/promovare a drepturilor PD.</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a)organigramă DGASPC /SPAS-uri/stat de funcții ;</p> <p>b)rapoarte/fișe activități/ planuri anuale de acțiune/plan de formare /instruire anual;</p> <p>c) doc. Infiintare serviciu (1 echipa mobila)</p> <p>d) fise de activități/campanii/rapoarte activități de informare/campanii/evenimente de presă .</p>	2022, activitate cu caracter permanent
4.	<p>Dezvoltarea unor masuri de <u>sprijinire a familiilor/comunităților</u> aflate in dificultate în vederea îngrijirii/rămânerii PD la domiciliu, in familie/comunitate.</p> <p><b>Arie/GT: responsabilizare socială:</b> coordonarea,</p>	<p>a)dezvoltarea de rețele, grupuri de suport, noi servicii comunitare, dezvoltarea de servicii de tip: centre de recuperare, LP-uri si centre de viata independentă, și sprijinirea functionarii /dezvoltarea calității serviciilor oferite de centrele de recuperare existente;</p> <p>b)conceperea, diversificarea si adaptarea metodelor de lucru la dinamica socială,</p>	<p>DGASPC Sălaj</p> <p>SPAS-uri</p> <p>unitatile de invatamant,</p> <p>-ONG-uri,</p> <p>-unitati medicale.</p> <p>-AJPIS Sălaj.</p>	<p>a)nr. rețele/servicii sociale funcționale /reorganizate/modernizate/nr. beneficiari servicii;</p> <p>c)nr. activități/parteneriate</p> <p>e)nr. proiecte implementate /servicii dezvoltate/înființate/nr. beneficiari proiecte/ nr. beneficiari servicii sociale.</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a) harta serviciilor sociale Sălaj/organigramă furnizori servicii sociale;</p>	2022-2028, activitate cu caracter permanent

	dezevoltarea serviciilor pt.PD la nivel local, sprjinirea familiei persoanei cu dizabilitate și implicarea comunității.	utilizarea unor proceduri/mecanisme adecvate.		<p>b)centralizator situații servicii: decizii/hotărârâre CL/CJ înființare; situație licențe/avize servicii; registru electronic natioanl furnizori servicii sociale.</p> <p>c)centralizator parteneriate;</p> <p>e)portofoliu programe/proiecte la nivel județean;</p> <p>f)rapoarte DGASPC /inspecția socială , planuri anuale de acțiune/raport periodic strategie/plan anual de servicii sociale DGASPC /UAT-uri.</p>	
5.	Diversificarea modalităților de informare si sensibilizare a publicului larg privind respectarea drepturile persoanelor aflate in dificultate,PD, promovarea unei <u>atitudini pro-active</u> în activitățile de promovare si respectare a drepturilor personelor aflate in dificultate (persoane adulte și cu dizabilitati, copii cu CES etc).	<p>a)derularea de campanii de informare și promovare a drepturilor și a serviciilor disponibile;</p> <p>b)desfășurarea de activități de informare/programe de instruire focus grupuri si ateliere de lucru cu .</p> <p>c)evenimente de presa ce au ca scop promovarea drepturilor persoanelor aflate in dificultate inclusiv în mediul online;</p> <p>d)modernizarea web paginii (interfata /aplicatii pt. persoanele cu dizabilitati/deficiente de vedere, secțiunea de sesizări etc.).</p> <p>d) activități de monitorizare servicii /adunare date.</p>	DGASPC Sălaj SPAS-uri unitățile de învățământ	<p>a)nr. campanii-activități derulate/nr. beneficiari ;</p> <p>b)nr. proicte implementate /programe derulate/nr. beneficiari proiecte/ nr. beneficiari servicii de informare și consiliere PD aflate în dificultate;</p> <p>b)nr. activități/parteneriate /rețele</p> <p>c)nr. proicte implementate /servicii dezvoltate/înființate/nr. beneficiari proiecte/ nr. beneficiari servicii.</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a) harta serviciilor sociale Sălaj/organigramă furnizori servicii sociale;</p> <p>b)centralizator parteneriate;</p> <p>c)portofoliu programe/proiecte la nivel județean;</p>	2022-2028, activitate cu caracter permanent

	<b>Arie/GT:</b> informare/promovare drepturi și servicii destinate PD			d)rapoarte servicii DGASPC /inspecția socială, planuri anuale de acțiune/raport periodic strategie/plan anual de servicii sociale DGASPC /UAT-uri/ fișe monitorizare/chestionare beneficiari servicii/furnizori servicii.	
6.	<p>Dezvoltarea de servicii sociale de tip familial pt copii și pers. cu dizabilități: dezvoltare CTF , dezvoltarea rețea județenă de asistența maternală pentru copiii cu dizabilități, scăderea numărului de cazuri de copii cu dizabilitati ajunși în sistemul rezidențial de protecție cu 80-90% și creșterea procentului de PD îngrijite în familie .</p> <p><b>Arie/GT:</b> servicii de tip familial pt . copii și PD, servicii în comunitate , servicii sociale de tip centru de criză/respiro.</p>	<p>a)derularea proiectelor cu finanțare POR privind închiderea CP, inclusiv a CP din Șimleu Silvaniei pentru copiii cu dizabilități;</p> <p>b) atingerea indicatorilor asumați prin programele de de finanțare derulate de DGASPC;</p> <p>c)dezvoltarea rețelei de asistenți personali (AP) pentru PD în funcție de dinamica PD care necesită asistent personal ;</p> <p>d)dezvoltarea de servicii de zi /recuparare pt . PD;</p> <p>e) dezvoltarea serviciilor de tip LP.</p> <p>f)dezvoltarea uni centru de criză/ tip respiro pt PD .</p>	DGASPC Sălaj	<p>a)nr. servicii de tip familial pt . copii cu diza. înființate (2 CTF –uri/24 locuri) și nr. beneficiari servicii până la finalul anului 2023 ;</p> <p>b) nr. AM recrutați/angajați care au în îngrijire copii cu dizabilități ( in funcție de nr. copiilor cu dizabilități , cca. 5/an);</p> <p>c)nr. AP ai persoanelor cu dizabilități;</p> <p>d) nr. servicii de tip CZ /Centre de recuperare;</p> <p>e)nr. LP înființate/nr. beneficiari;</p> <p>f)nr. servicii înființate/nr. beneficiari.</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a) harta serviciilor sociale Sălaj/centralizator beneficiari;</p> <p>b)organigramă furnizori servicii sociale;</p> <p>c)organigramă /stat de funcții DGASPC ;</p> <p>d)portofoliu programe/proiecte la nivel județean, plan anual de servicii sociale DGASPC /UAT-uri/ fișe servicii;</p> <p>d)rapoarte servicii DGASPC /inspecția socială, planuri anuale de acțiune/raport periodic strategie.</p>	2022-228

				e)doc. înființare servicii ( H CJ, licență funcționare/Aviz etc.).	
7.	<p>Creșterea procentului de copii și persoane adulte cu <b>dizabilitati</b> care beneficiază de servicii de recuperare/reabilitare și creșterea calității serviciilor destinate acestei categorii de persoane.</p> <p><b>Arie/GT:</b> recuperarea/integrarea PD</p>	<p>a)asigurarea funcționarii centrelor de recuperare pt copii cu dizabilități din structura DGASPC , din Zalău și Șimleu Silvaniei (200 beneficiari/an);</p> <p>b)funcționarea serviciilor sociale private de recuperare pt pers. cu dizabilitati din județ;</p> <p>) dezvoltarea de servicii de zi recuperare pt. PD/ inclusiv servicii de recuperare la domiciliul PD;</p>	<p>-DGASPC Sălaj,</p> <p>-Furnizori privați de servicii sociale</p>	<p>a)nr. servicii de recuperare pentru copii și persoane cu cu diza. funcționale nr.beneficiari servicii.(2 servicii /100 beneficiari anual fiecare centru);</p> <p>b) nr.servicii private funcționale/dezvoltate și nr. beneficiari;</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>- harta serviciilor sociale Sălaj;</p> <p>- organigramă furnizori servicii sociale;</p>	2022, activitate cu caracter permanent
8.	<p>Creșterea abilităților vocaționale și a gradului de inserție profesională, a PD și a familiilor acestora aflate în risc de excluziune socială; creșterea capacităților copiilor/tinerilor cu dizabilități/CES de a lua decizii cu privire la orientarea școlară și profesională și dezvoltarea unei cariere corespunzător calităților și preferințelor exprimate de aceștia și cerințele actuale.</p> <p><b>Arie: inserție profesională</b></p>	<p>a) implementarea de Programe de informare și consiliere școlară/vocațională/ocupare;</p> <p>b) dezvoltare servicii de formare /derulare programe de formare/calificare/recalificare pt. tinerii și persoanele adulte cu dizabilități ( romi, șomeri, tineri dezinstituționalizați din centre, PD care se confrunta cu diferite adictii/tulburari de comportament etc.) în diverse profesii: ospatar, operator date, baby sitter, IBD, lucrator comercial, instalator tehnico-sanitar, antreprenariat, Asistent personal , Asistent maternal etc.</p>	<p>-DGASPC Sălaj,</p> <p>-Furnizori privați de formare profesională.</p>	<p>a)nr. cursuri organizate/nr. beneficiari cursuri ( minim 30/an).</p> <p>b)nr. servicii de informare/consiliere oferite/ îmbunătățite;</p> <p>c)nr. programe derulate-parteneriate încheiate (minim 2/an); nr. AP/ membrii familii ale PD participante la programele de formare/consiliere etc.</p> <p><b>Sursa:</b></p> <p>a)portofoliu programe/proiecte la nivel județean, plan anual de servicii sociale DGASPC /UAT-uri/ fișe servicii ;</p> <p>b)plan anual de formare/centralizator anual formare;</p>	2022-2027 activitate cu caracter permanent

	servicii de orientare școlară și profesională / mediere a muncii, formare, ocupare pt. PD și familiile acestora .	c) programe de formare/calificare și ocupare pentru persoanele care au fost perioade lungi de timp asistenți personali (AP ) și membrii familiilor care au în îngrijire PD.		c)centralizator programe formare/centralizator anual formare studiu; formarea/instruirea PD din AS.	
9.	Cresterea șanselor de însușire a unei profesii și identificarea unui loc de munca pentru tinerii cu dizabilități care parasesc sistemul de protecție, prin implementarea de proiecte/ parteneriate public- privat.  <b>Arie/GT:</b> integrare socială/ profesională a tinerilor cu dizabilități.	a)funcționarea centrelor multifuncționale destinate tinerilor din: Cehu Silvaniei, Jibou, Simleu Silvaniei; b)dezvoltarea de programe în parteneriat cu ONG-uri, SPAS-uri , furnizori de formare profesională , de îmbunătățire a capacităților vocaționale, deprinderilor de viață independentă și de formare/instruire/calificare/recalificare etc. .	-DGASPC Sălaj,	a)nr. servicii de tip centre multifuncționale /nr. beneficiari/ tineri cu dizabilități ( 3 centre/45 beneficiari); b)nr. programe/dezvolate pt . tinerii cu dizabilități (minim 3/an cu un număr de minim 40 -50 beneficiari/an ); nr. tineri cu dizabilități angajați/consiliați/asistați etc. ; <b>Sursa :</b> a) documente funcționare servicii; centralizator beneficiari serv.	2022, activitate cu caracter permanent
10.	Diversificarea și adaptarea modalităților de petrecere a timpului liber pentru persoanele adulte și copiii cu dizabilități din institutii și din familii aflate în situații de risc.  <b>Arie/GT:</b>	a)organizarea și participarea PD la activității specifice de petrecere a timpului liber: tabere, excursii, activități socio-educative, sportive, programe de artterapie, ergoterapie, evenimente culturale, etc. b) dezvoltare/înființare de servicii specifice: servicii de terapie ocupațională, a)organizarea de cursuri/stagii de formare/workshop dezvoltarea competențelor și abilităților în activități	-DGASPC Sălaj, -ONG –uri partenere: Filantropia Porolissum Zalău, SHZ Zalău, etc.	a) nr. programe derulate /nr. PD participanți la activități; b) nr. servicii care oferă activități de : recreere , petrecere timp liber, terapie ocupațională și artterapie. c)nr. personal și AP cu abilități dezvoltate /partic	2022-2028, activitate cu caracter permanent



	socializare/timp liber /activitati recreative PD și familiile lor .	de petrecere a timpului liber/activități recreative/activități de terapie ocupațională a personalului din serviciile sociale destinate PD , inclusiv a AP.			
11.	<p>Dezvoltarea competențelor și capacităților profesionale a profesioniștilor care lucrează în sistemul de asistență și protecție socială.</p> <p><b>Arie/GT:</b> resurse umane; dezvoltare competențe/abilități profesională a specialiștilor din AS inclusiv a MC (manager de caz).</p>	<p>-organizare și implementarea de programe de formare/specilizare/instruire și recalificare pentru personalul din sistemul de asistență socială (e x. Cursuri de dezvoltare competențe digitale, managementul de caz, incluziunea PD, consiliere, antidiscriminare, egalitate de șanse, terapii, comunicare/secretariat/registratură/ relații cu publicul, dezvoltare competențe RU, achiziții publice, proceduri specifice protecției PD, prevenirea exploatării/traficării PD , cursuri lucrători sociali/tehnicieni AS, Inteligența emoțională și relațională, cursuri igienă/prim ajutor, ergoterapeuți, operatori prelucrare date, managementul serviciilor sociale, art-terapeut, specialist angajare asistată, evaluare vocațională PD etc.</p>	<p>-DGASPC Salaj, -ONG –uri partenere , -furnizori de formare profesionala, AJOFM.</p>	<p>-nr. cursuri organizate/nr. beneficiari cursuri (minim 30/an). -nr. servicii îmbunătățite; -nr. programe derulate-parteneriate încheiate (minim 2/an); <b>Sursa:</b> a)organigramă furnizori servicii sociale; b)organigramă /stat de funcții DGASPC ; c)portofoliu programe/proiecte la nivel județean, plan anual de servicii sociale DGASPC /UAT-uri/fișe servicii ; d)plan anual de formare / centralizator anual formare; e)chestionare privind formarea/instruirea personalului din AS.</p>	2022-2028 activitate cu caracter permanent.